NATIONAL L.33...1
SEP 22 1971
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

B 101/A/16/1+

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi". Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada. Editor-in-Chief: KRISS SIDARS. Telephones: 921—7121: 465-7902. United States Editorial Offices — New York: Editor — V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Chicago: Editor — I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.

SATURDAY, SEPTEMBER 4, 1971

# LATVIJA

AMERIKA

64. N.R.S. SESTDIENA, 1971. G. 4. SEPTEMBRIS 21. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 15 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Atbildīgais redaktors: KRIŠS SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902. Birojs: 491 College Street, Toronto 174, Ont., Canada; tālr. 921—7121. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U. S. A. Tālrunis 994—7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774—5' 14. Redaktors Eiropā: V. SKULTĀNS, 605 Offenbach/Main, Waldstr. 23 West-Germany. Austrālijā: Ed. Šmugajo, 23 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Kristīgās jaunatnes kursu dalībnieki Saulainē. Pirmā rindā vidū, archibīskaps A. Lūsis ar dzīves biedri Liliju, prof. E. Šmits (pa kreisi) un māc. A. Ozols.
Foto: Juris Sauemagi

# Cilvēkam nav jādzīvo tikai sev vien

**KRISTIGĀS JAUNATNES KURSI SAULAINĒ**

Saulainē 15. augustā pulcējās jaunieši vienas nedēļas kristīgās jaunatnes kursos, kas pēc tam ar tādu pašu programmu risinājās Garezerā. Visus vienoja Kristus gars un kopīga piederība latviešu tautai šo domu mācītājs T. Gulbis ietvēra vārdos: „Mēs esam kristieši, mēs esam latvieši, mēs esam meklētāji. Tikai retais cilvēks ar atvērtu sirdi iegūs no kristietības un no citām gara vērtībām." Un Kristus runā vēl vienmēr uz katru no mums konkrēti: „Ej un dari!", to atgādināja mācītājs M. Ķirsons ievadījuma svētbrīdī. Svētā gara vadība ir saskatāma atsevišķu cilvēku dzīvēs, tā ir sastopama ikdienā, kā to liecināja profesors E. Šmits savā referātā, ko noklausījās arī pieaugušie.

Mācītājs Ā. Čops referēja par tēmatu „Dievs Radītājs", balstoties uz ticības apliecības vārdiem. Par šo referātu Sandra Indzere izteicās, ka to noklausījusies, viņa saprotot atšķirību starp „zināt un ticēt". Mācītājs Ž. Kristbergs referēja par Kristu kā vēsturisku personu un liturģiskiem elementiem svētos rakstos. Referāta nobeigumā visi kopīgi nolasīja liturģiju, kurā bija iestrādāti pirmdraudzes dievkalpojuma liturģiskie elementi.

Mācītājs T. Gulbis referēja par seno latviešu reliģiju un kristietību. Referents iepazītināja jauizpratni un norādīja, ka dainās niešus ar senlatviešu reliģijas atrodamās ētiskās vērtības var padziļināt latviešu kristīgās dzīves ziņu. Sava veida pestīšana ir atrodama arī senlatviešu reliģijā — dieva dēli apmeklē cilvēkus, lai viņiem palīdzētu grūtībās.

Ļoti dzīvas pārrunas izraisījās tā saucamās dinamiskās diskusiju grupās, kur jaunieši pārrunāja savas problēmas, mēģinot atrisināt tās kristīgās dzīves ziņas gaisotnē, kā arī pārrunāja savas attieksmes pret draudzi un baznīcu. Mācītājs M Ķirsons mēģināja interpretēt tagadnes jauniešu ilgas un problēmas, kā tās atspoguļojās populārās amerikāņu dziesmās. Modernais cilvēks dzīvo elektrības dominētā sabiedrībā. Modernā dzīve ir kā kalaidoskops, kurā saplūst kopā karš, nemieri, prieks un bēdas. Tagadnes lielākais drauds esot „ignorances ignorance". Baznīcai nav jābūt tikai kā celtnei, vai piemineklim, bet kustībai. Mācītājs M. Ķirsons aicināja jauniešus kļūt par ticības varoņiem, par satura pilniem cilvēkiem.

Jaunieši arī noskatījās reliģiska satura filmu izrādes, kā arī krāsu filmu par māc. I. Gaides vadīto rosīgo Klīvlendas draudzi. Māc. A. Ozols iztirzāja Jēzus mācību, citējot Šillera dzejoļa vārdus: „Es varu apkampt visu pasauli."

Cilvēka tuvības iespēju ar Kristu iztirzāja prof. E. Šmits savā referātā par sakramentiem. Arī šajā referātā izskanēja doma, ka ir nepieciešama cilvēka augšana, veidošanās, kā Mārtiņš Luters to ir sacījis: „Mēs neesam kristīgi cilvēki, bet mēs topam."

Jaunieši paši bija izplānojuši vakara svecīšu dievkalpojumu. Upes pļavā, kur parasti, vakaram nākot, nosēstas tikai zilgana migla, pulcējās kursu dalībnieki un citi Saulaines iemītnieki. Pie paštaisīta koka krusta jaunieši attēloja desmit baušļus un nometušies ceļos, saņēma svētības vārdus. Pēc tam simboliski katrs dalībnieks iemeta sauju smilšu Kristus kapā un aizdedzināja svecīti, lai to nestu uz kritušo karavīru piemiņas vietu. Tā bija gara dievlūdzēju virkne, kas, sekojot krustam, kāpa pretim kalnam. Tālu vakara klusumā izskanēja dziesmas vārdi: „Ved mani Dievs, un manas gaitas svētī."

Archibīskaps A. Lūsis citēja Lukāsa evaņģēlija vārdus: „Uguni esmu nācis mest uz zemi un kā es vēlētos, kaut tā jau degtu."

Par jauno dvēseļu kopšanu nemitīgi gādāja kursu vadītājs evaņģēlists M. Ozoliņš, kas ar savu labestību, sirsnību un gādību iemantoja jauniešu uzticību. Viņa vadītās diskusijās jaunieši pārrunāja savas attieksmes pret draudzi un baznīcu — ko viņi vēlas saņemt un ko viņi grib dot.

Ugunskura vakaram, ko atklāja archibīskaps A. Lūsis, jaunieši bija sagatavojuši skaistus priekšnesumus: dziesmas, koklēšanas, deklamācijas. Bija arī profesora E. Šmita ugunskura stāsts. Archibīskaps A. Lūsis aicināja jaunatni, citējot Andreja Eglīša dzejas vārdus, būt kā jauniem zvani em, kas dzidri skanētu laikmeta krēslā.

Kursu nobeiguma rītā archibīskaps lasīja referātu par tematu „Latviešu tauta un baznīca" un norādīja, ka šo kursu mērķis ir ne tikai atvērt kristīgas reliģijas dziļumus, bet arī rādīt, kāda vieta baznīcai, latviešu tautas vēsturē un atsevišķa cilvēka dzīvē.. Pirmā kristīgā baznīca uzcelta Jūrpilī, Kursā, jau 10. gadu simtenī; arī Jersikā un Tālavā ir bijušas baznīcas vēl pirms vāciešu ienākšanas. Pirmie mācītāji dzīvojuši latviešu tautas vidū, rūpējušies par latviešu izglītību. Latviešu ilgas pēc brīvības izskanējušas vārdos: „Nāc, Tu, latvju laužu Pestītāj!" Latviešu baznīcai ir liktenīga nozīme tautas dzīvē. Tā nav sastingusi forma, bet kustība.

Archibīskaps A. Lūsis kursu nobeigumā aicināja jauniešus palikt garīgā nomodā, jo pasaule vienmēr cilvēku apdraud.

Pārrunājot kristīgās jaunatnes problēmas ar profesoru E. Šmitu, viņš izteica šādas domas: Jaunieši slēpj sevī skaistas domas, bet ir kautrīgi un apslēpj savu īsto dabu, dažreiz ārēji izturoties pretēji tam, kādi viņi īsti ir. iemesla dēļ ir nepieciešami šādi kursi, kas atbalsta un ierosina labas domas, lai kristietība nebūtu tikai mācība, bet pārdzīvojums. Kursu gaitā brīvā dabā ir iespējams labāk jauniešos izraisīt šādu pārdzīvojumu brīžus. Cilvēks Dieva tuvumu var pārdzīvot ne tikai traģiskos notikumos, bet arī skaistā dabā, nakts klusumā, laipni, sirsnīgi cilvēki un draudzības brīži var stiprināt ticību Dievam. Jauniešiem esot kopā, stiprinas piederības saites savai tautai; rodas apziņa, ka ir kopīgas vērtības, sargājamas un audzējamas, ka ir kopīgs pienākums pret tautu. Saulaine šādiem kursiem ir ļoti piemērota vieta, jo kritušo karavīru pieminekļis atgādina, ka cilvēkam ir jāziedojas, ka nav jādzīvo tikai sev vien, jo šīs vietas svētsvinīgums ar dzīvības kokiem, Lāčplēša tēlu runā uz jaunajām sirdīm.

Tāpat ir liela nozīme, ka šeit mācītāji var nonākt personīgā saskarsmē ar jauniešiem. Šādas nometnes var audžu plaisas draudiem. Iepazīstot jauniešus, ir jāatzīst, ka viņi ir daudz sirsnīgāki un labāki nekā bijām domājuši, tādēļ vecākā paaudze no šīs saskarsmes var iegūt jaunu dzīves prieku un pacilātu noskaņojumu.

Kursu vadītājs M. Ozoliņš arī domāja, ka jaunieši tver dievsaziņu ļoti dziļi.

Ko saka paši jaunieši?

Sandra Indzere: „Ticība prasa, lai tu eji un dari. Baznīca ir kustība. Mācītāji atļauj jauniešiem pašiem saskatīt pareizo atrisinājumu, pareizās atbildes rēšanos par atbildīgu brīvību."

Sandra Kurse saskata, ka jaunieši kursu laikā ir pārveidojušies, pieauguši kristīgā izpratnē. Daži jaunieši ir domājuši, ka tikai viņiem ir kādas problēmas, bet nav zinājuši, ka pārējiem jauniešiem ir līdzīgas problēmas. Jauniešiem ir nepieciešams garīgs briedums, kas atbilstu viņu fiziskai attīstībai un tādu visi šeit varēja gūt.

Dr. Velta Černavska

Archibīskaps Arnolds Lūsis

# Skolu durvīm veroties

Ir atnācis laiks, kad latviešu skolas atkal aicinās latviešu bērnus mācībām, kas tos tuvinās mūsu tautai un mūsu tēvzemei Latvijai. Visiem vecākiem, kas negrib izdarīt etnisku pašnāvību, vajadzētu saviem bērniem dot iespēju latviešu skolā mācīties latviešu valodu un citas zināšanas, kas saistās ar mūsu tautas vēsturi un mums atstāto garīgo mantojumu.

Izcila vērība mums tomēr jāpiegriež arī mūsu bērnu reliģiskai audzināšanai un tam, lai viņi jau savlaicīgi ieaugtu kristietības garīgā gaisotnē un kristīgā vidē — kristīgā draudzē. Tāpēc ikviena draudzes locekļa pienākums būtu sūtīt savus bērnus arī svētdienas skolā, ja tāda pastāv pie draudzes — arī tur, kur darbojas latviešu skola sestdienā, vai citā nedēļas dienā. Saprotams — tas rada neērtības, prasa laiku, upurus. Bet mūsu bērnu nākotnes labad mums vajadzētu šos upurus nest. Veidot bērnu tikumisko personību ir vecāku svētākais pienākums. Draudze un baznīca viņiem palīdz to darīt.

Dieva likumus mums jārespektē ar lielu nopietnību. Tie skaidri un nepārprotami norāda, ka mēs nedrīkstam saviem bērniem liegt reliģisko audzināšanu, vecāku pienākums ir audzināt bērnus to atziņu un patiesību garā, ko atrodam Kristus evaņģelijā un ko esam saņēmuši kā mantojumu no savas baznīcas.

Atbaidošais morāliskais saturums, kāds iestājies Amerikas Savienotajās Valstīs kopš tā laika, kad ar augstākās tiesas lēmumu ticības mācība tika izņemta no skolu programmām, aziedzot pat rita lūgšanu — ir nepārprotama liecība tam, ka Dievam nav neviena substituta, ka nekāda pilsoniskā morāle, t. s. „ētiskā audzināšana" vai ideoloģija nevar aizstāt vietu, kāda reiz šai kontinentā piederēja kristīgai baznīcai un tās veidotām svētdienas skolām.

Laiku pa laikam pēdējos gados arī latviešu skolās ir atskanējis ierosinājums aizstāt ticības mācību ar tautas dziesmu un tautisko tradiciju mācīšanu. Nevēloties noliegt šī etniskā mantojuma nozīmi latvietības saglabāšanā, gribu tomēr norādīt uz gudriem rakstnieka Jāņa Jaunsudrabiņa vārdiem: „Tautas dziesmām nav bībeles spēka. Tamdēļ mūsu zemes sarkanie lielkungi tautas dziesmas atļauj, bet bībeli nē. Tomēr, ja kāds atdos mūsu tautai brīvību, tad tas būs tikai Dievs."

Statistika, ko esmu sakopojis par latviešu jauniešiem, kas nokļuvuši tiesā par dažādiem pārkāpumiem vienā no lielākiem latviešu centriem šajā kontinentā,, liecinā, ka 98 proc. no šiem samērā nedaudziem likumu pārkāpējiem, nākuši no ģimenēm, kas izturējušās vienaldzīgi pret draudzi un baznīcu. Tas ir pietiekams iemesls nopietnām pārdomām par to, kādus ētiskos un garīgos pamatus mēs liksim savu bērnu rītdienai, lai viņi dzīvotu tiru dzīvi pašreiz netīrajā pasaulē, lai viņi nezaudētu tālākus apvāršņus un garīgu ideālismu, mums par prieku — viņiem pašiem par svētību.

# Jāgādā vienīgi skolēni

**MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA PIELIDZINĀTA VĀCU ĢIMNAZIJĀM**

Minsteres latviešu ģimnazijā vecais skolas gads gāja uz beigām, kad tur ieradās Minsteres skolu pārvaldes komisija, kas pieaicināja latviešu skolotāju stundās, lai pārbaudītu to pasniegšanu, pieeju izņemamai vielai un vielas apmērus.

Minsteres pilsētas skolu pārvaldes skolas vadībai ar 14. jūlija rakstu paziņoja pārbaudes rezultātus. Tā atzinusi, ka Minsteres latviešu ģimnazija darbojas ar pilnu klašu skaitu, no 1. līdz 13. klasei.

Ģimnaziālā daļa sākas ar septīto klasi un līdz ar to atbilst vācu „Aufbaugymnasium" tipam. Pēc mācību uzbūves Minsteres latviešu ģimnazija līdzīga jauno valodu ģimnazijām, pieskaņojoties vācu atzītajam šo ģimnaziju tipam. Minsteres latviešu ģimnazijas gala pārbaudījumi atbilst Ziemeļreinas - Vestfāles abitūriju prasībām.

Pēc pārbaudes skolu pārvalde atzinusi, ka šinī skolā veidotās klases no 11. — 13. ir līdzvērtīgas ar vācu skolu, tā paša skaita pēdējām klasēm, tāpēc arī Minsteres latviešu ģimnazijas šo klašu skolēnus var atbalstīt pēc attiecīgajiem vācu izglītības sekmēšanas likumiem. Solu pārvalde šo lēmumu piesūtījusi arī Ziemeļreinas - Vestfāles izglītības ministrijai un arī Minsteres valdības prezidentam. Ar to Minsteres ģimnazijas stāvoklis pilnīgi nodrošināts; jāgādā vienīgi, lai skolēnu skaits internātā sasniegtu simtu, jo tad ir cerības uzturēšanās maksu pazemināt. Ar Minsteres latviešu ģimnazijā iegūto abitūriju var turpināt studijas citu tautu universitātēs, kur atzīst vācu skolu diplomus.

Jaunais mācību gads Minsteres ģimnazijā iesākās 16. augustā, par latviešu valodas skolotāju šogad darbojoties baltu filoloģei Tamarai Sinkai. Jauno mācības gadu skola uzsāka ar 90 skolēniem.

Kristīgās jaunatnes kursu pasniedzēji Saulainē, no kreisās: kursu vadītājs evaņģēlists Mārtiņš Ozoliņš, māc. Ž. Kristbergs, prof. E. Šmits, archibīskaps A. Lūsis un mācītāji L. Gaide un M. Ķirsons; aizmugurē — māc. T. Gulbis un A. Ozols.

# Eiropas latviešu jaunatnes 17. kongress Minsterē

Eiropas latviešu jaunatnes 17. kongresā, kas risinājās augusta sākumā Minsterē, no Vācijas bija ieradušies ap 100 jauniešu, 34 no Anglijas, 42 no Zviedrijas un ap 20 no citām valstīm. Kongresu Minsteres latviešu ģimnazijas aulā atklāja K. Kangeris, kam sekoja komponista Longīna Apkalna referāts par latviešu tautas mūziku, bet komp. Andris Vītoliņš apskatīja dažas pazīmes okupētās Latvijas beidzamo gadu mūzikā.

Kongresa turpinājumā Kārlis Kangeris referēja par latviešu izglītības sistēmu trimdā, kam sekoja ziņojumi par latviešu papildskolām Anglijā, Vācijā un Zviedrijā, pārrunas un atzinumi. Referents atzina, ka latviešu jauniešu vienīgā iespēja dzīvot un augt ir divu kultūru ietekmē. Bērniem un jauniešiem latviskā kultūra saņemama no ģimenes, skolas un sabiedrības. Līdzīgās domas izskanēja arī pārrunās, piedaloties pašiem jauniešiem, tāpat klausītājiem no vidējās un vecākās paaudzes.

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības biedru gada sapulcē, kuru vadīja D. Neimane, par ELJA darbu ziņoja priekšsēdis V. Grīgulis un citi valdes locekļi. Galvenais pagājušā gada darbībā bijusi gatavošanās latviešu pasaules jaunatnes kongresam, kas paredzēts nākošgad Anglijā no 15. līdz 21. augustam. Gaŗas pārrunas izraisīja jaunatnes fonds, kuŗa pamatā ir anonīmā ziedotāja nodotās 50.000 DM, kā kompensācija par izjukušo kongresu pērngad Berlinē. Šo naudu saņēmēji noguldīja bankā un ar Ziemeļamerikas, Vācijas un Anglijas jauniešu piekrišanu nodibināja īpašu fondu pasaules latviešu jaunatnes kongresu rīkošanai un centienu atbalstam. ELJA pagājušā gada sapulcē šādam sadalījumam nepiekrita un arī šogad viena grupa pieprasīja naudu nodot ELJAi, vai vismaz daļu. Paskaidrojumus sniedza G. Šilde, kas bija tiešais naudas saņēmējs un ir arī fonda valdes loceklis. Pilnīgu šīs naudas pārņemšanu ELJAs ziņā, balsojot noraidīja. Vienojās ELJAs kongresu rīkot kopā ar Pasaules latviešu jaunatnes kongresu Anglijā.

Debates izraisīja jautājums par attieksmēm ar citu zemju latviešu jauniešiem. Daudz laika aizņēma pasaules jaunatnes kongresa programmas pārrunas. Par savām iecerēm pastāstīja rīcības komitejas loceklis A. Grasis. Iesniedza piecus ieteikumus kā veidojama 2. latviešu pasaules jaunatnes kongresa programma, kuŗus visus pieņēma. To vidū bija arī priekšlikums uzaicināt uz kongresu okupētās Latvijas latviešu jaunatnes delegāciju un arī dažus referentus.

Sapulces pirmajai daļai pieslēdzās Māra Pones referāts par latviešu zeltu Londonā. Jaunais ekonomijas zinātņu profesors no Kanadas, iepazinies ar visiem dokumentiem un saraksti starp Anglijas un Pad. savienības valdību. Izgaismotās foto kopijās referents parādīja visu saraksti, kas norisusi no 1940. līdz pat 1969. gadam, kad abas valdības vienojās par abpusējo parādu nolīdzināšanu. M. Pones uzdotā summa saskan ar to, ko minējis prof. E. Dunsdorfs savā rakstā „Archīva", 9. numurā.

Par ELJAs priekšsēdi ievēlēja J. Vecvagaru no Manheimas, bet valdē: I. Kažociņu, A. Johansonu, A. Bovkovu, R. Canku, Ģ. Zegneru un V. Zemīti; revīzijas komisijā J. V. Liepiņu, A. Urdzi un U. Bērziņu.

Kongress ilga piecas dienas.

# Eiropas aizsardzība apdraudēta

Rietumeiropa, satricināta ar ASV prezidenta Niksona jauno saimniecisko programmu, tagad stājās pretī ASV iespējamai karaspēka samazināšanai Eiropā. Saskaņā ar senāta demokratu vadītāju Maiku Mensfīldu, prezidents izteicies kongresa līderiem, ka viņš iesniegs priekšlikumu par amerikāņu karaspēka atvilkšanu no Eiropas „piemērotā laikā" kongresa vēlākā sesijā.

Mensfīlds jau maijā centās panākt amerikāņu 310.000 karavīru skaita samazināšanu uz pusi līdz šāgada beigām. Ar Baltā nama spiedienu viņa priekšlikumu noraidīja ar 61:30 balsīm. Toreiz prezidents sacīja, ka Mensfīlda plāns būtu „kļūda ar vēsturisku dimensiju". Tagad ar spiedienu uz dolaru un ASV maksājumu deficītu Niksons, acīmredzami, ir izšķīries par Eiropas aizsardzības spēku samazināšanu.

Pavisam ASV spēki ir stacionēti 235.000 karavīru Vācijā un 75.000 citur Eiropā. Ieskaitot karavīru piederīgos, to uzturēšana rada 1 bilj. dolaru gadskārtēju noplūdumu ASV maksājumu bilancē. Līdz šim Baltais nams argumentējis, ka ASV jāmēģina sasniegt „savstarpēju spēku samazināšanas līdzsvars" sarunās ar krieviem.

Jau Internacionālā baņķieŗu konferencē 21. maijā Minchenē ASV finanču ministrs mazā pieņēmē aizrādīja bažīgiem NATO sabiedrotiem, ka ASV pieaug nepacietība par tās aizsardzības izdevumiem ārzemēs. Ministrs sacīja baņķieŗiem, ka ASV izdod gandrīz 9 proc. bruto no savas valsts aizsardzības, tuvu 5 bilj. dol. aizjūras aizsardzībai — vairums Rietumeiropā un Japānā. „Tas ir iespaidīgs, bet arī nospiedošs fakts, ka maksājumu bilances deficits ir vairāk kā nesegts, gadu gadā ar mūsu neto militāriem izdevumiem ārzemēs un summām, saņemtām no ārzemju militāriem segumiem," sacīja ASV finanču ministrs. Viņš arī piezīmēja, ka „ASV saimniecība vairs ilgāk nepārvaldīs brīvo pasauli" un ka „draudzības apsvērumi, vai nepieciešamība neattaisnos ASV līdzdalību nest tik smagas vispārējas nastas".

NO AVIŽNIEKA PIEZĪMJU BLOKA (19):

# Gandriz neticama ziņa

**BEZ PRETDARBĪBAS DISKRIMINĀCIJA NAV NOVĒRŠAMA UN REHABILITĒJAMA ● KO VIENS VĒLAS, TO OTRS NEGRIB, BET ABI APMIERINĀTI ● AUSTRĀLIJAS TIEŠAIS BUMERANGA KONTAKTS AR SIBIRIJU ● DIVUS MĒNEŠUS VECS KAUSLIS**

O. Akmentiņš „Latvijas Amerikā” 21. augusta numurā rakstā „Letonijas traģēdija” stāsta par latviešu ieceļotāju dzīvi Kanadā, Lakdubonē apkārtnē. Runājo par grūto dzīvi un darbu eksistencei, Emma Ulmane izteikusies, ka trīsdesmitajos gados „rūpes bija tikai par maizes riecienu un lai bērni ātrāk iemācītos angļu valodu”. No teiktā un visa raksta noprotams, ka runa nav par tiem latviešu ieceļotājiem, kas meklējuši patvērumu Kanadā, pēc 1905. gada revolūcijas bēgot no Krievijas cara valdības represijām. Tātad — tie nav bijuši politiski bēgļi, bet gan emigranti, kas ieradušies Kanadā, lai gūtu labākus dzīves apstākļus, kas nav domājuši par atgriešanos Kanadā, cenšoties iespējami drīz iekļauties vietējā sabiedrībā resp. asimilēties. Tādēļ saprotami, ka viņu rūpes bija, lai bērni pēc iespējas ātri iemācītos angliski, par latviešu valodas saglabāšanu daudz nedomājot.

Citādā situācijā bija latviešu bēgļi, kas Kanadā un citās valstīs ieceļoja pēc Otrā pasaules kaŗa, nevēlēdamies atgriezties komūnistu verdzinātajā Latvijā. Protams, arī viņu dzīves sākuma laiks svešajā zemē nebija viegls, taču liekas, ka tik lielas rūpes par maizes riecienu tiem tomēr nebija, kā par dzīvi trīsdesmitajos gados Lakdubonē apkārtnē stāsta Emma Ulmane. Arī tie latvieši, ieceļotāji pēc Otra pasaules kaŗa, vēlējās, lai viņu bērni iespējami ātri iemācītos angļu valodu, kas nepieciešama patvēruma zemes skolās, taču domāja arī par latviešu valodas saglabāšanu, jo — vismaz tolaik — nebija emigranti, labākas dzīves meklētāji, bet gan politiski bēgļi. Laika tecējumā situācija tomēr stipri mainījusies, daudziem no politiskajiem bēgļiem kļūstot par emigrantiem. Viņi gan joprojām runā par „cīņu” Latvijas brīvības atgūšanai un par nepieciešamību saglabāt latvietību, taču nerūpējas, lai bērni runātu latviski, labai daļai pat uzskatot, ka latviešu valodas mācīšana kaitētu bērnu nākotnes karjērai.

Protams, tā nedomā visi jo tikpat daudzi sūta savus bērnus latviešu skolās, cenšoties viņos latvietību saglabāt. Pēdējos gados arvien lielāks kļūst arī to latviešu ģimeņu skaits ASV, Kanadā un pat Austrālijā, kas savus bērnus sūta uz Minsteres latviešu ģimnaziju Vācijā, lai viņi tur jo pamatīgāk apgūtu latviskās zināšanas. Taču, ievērojot vispārējās trimdas dzīves tendences, gan drīz neticama liekas Ņujorkas latviešu laikraksta 18. augusta numurā lasāmā ziņa, ka kāda Austrālijas latviešu ģimene pat izšķīrusies pārcelties uz Vāciju, lai bērni varētu apmeklēt Minsteres ģimnaziju. Vācijā ieradusies Elvīra Soste ar divām meitām — 13 g. v. Māru un 17 g. v. Zuzannu, kā arī ar 16 g. v. dēlu Miķeli, kas visi 16. augustā uzsāka mācības Minsteres latviešu ģimnazijā. Melburnā pagaidām gan vēl palicis viņu tēvs un 19 g. v. brālis Mārtiņš, taču arī viņi vēlāk sekos, jo ģimene izšķīrusies par turpmāko dzīvi Vācijā un jau pārdevusi savu nekustamo īpašumu, nedomājot Austrālijā vairs atgriezties. Pašreizējā trimdas situācijā patiešām šķiet neticami, ka kāda ģimene maina kontinentus tikai tādēļ vien, lai saviem bērniem dotu latvisku vidi un iespēju mācīties latviešu ģimnazijā, ko par galveno pārcelšanās iemeslu pirms Melburnas atstāšanas minējusi Elvīra Soste!

★

Pirms sešiem mēnešiem visos latviešu trimdas laikrakstos parādījās ziņa par kāda zēna nolaupīšanu Rietumvācijā izpirkšanas naudas iegūšanai, saistot šo notikumu ar kādu „latviešu radikālistu” grupu. Dabiski, latviešu sabiedrībā tas radīja dibinātu sašutumu, visvairāk pašā Vācijā. Taču nekas nav mūžīgs, un tā pamazām aprima arī šis sašutums. Vainīgos notvēra, un izrādījās, ka tiem nav nekā kopīga ar latviešiem. Atgadījums jau būtu tikpat kā aizmirsts, ja to neatgādinātu DV mēnešraksta jaunākais 3. numurs, kurā chronikas daļā par Vācijas DV valdes sēdi Kēnigšteinā 19. martā lasāms:

Plaši pārrunāja 22. februārī nolaupītā 7 gadus vecā zēna Michaila Lūmera lietu, par kuŗa atbrīvošanu laupītāji pieprasīja izpirkšanas naudu. Vācu presē parādījās ziņas, ka zēna nolaupīšanā piedalījušies latviešu „labo radikāļu terroristu grupa — Aktionsgruppe Riga”. Starplaikā noskaidrojās, ka latvieši nolaupīšanā nav piedalījušies un nepastāv tāda reakcionāru grupa. Latviešu trimdas saimes locekļi nav piedalījušies vai veidojuši kādu ekstrēmistu grupu un vienmēr bijuši lojāli pret patvēruma devējiem. Šis notikums diskriminē latviešus un ceļ neslavu latviešu tautai. Valde bija ieskatos, ka uz apvainojumiem jāreaģē. Bija divi priekšlikumi: rakstīt Vācijas iekšlietu ministrijai vai arī lūgt vācu laikrakstiem paskaidrojumus un pieprasīt nepareizību atsaukšanu. Valde bija par pēdējo priekšlikumu, bet domāja, ka tas piekrīt Latviešu centrālai komitejai.”

Ar pārrunām vien diskriminācija nav novēršama un rehabilitācija panākama. Tā kā par to vadītu pretrīcību nekas nav dzirdēts, lai atļauts jautāt, kas darīts šo nepamatoto apvainojumu atsaukšanai? Vai atkal reiz tālāk par sašutumu un pārrunām nebūtu tikts?

Piezīme: Ja kāda pretrīcība tomēr izdarīta un par to sabiedrībai arī ziņots, lūdzu abus augšējos jautājumus man piedot un uzskatīt par nerakstītiem, jo tie radušies informācijas trūkuma rezultātā, taču līdz šim nav izdevies (vai tas palicis neievērots?) kaut kur uziet kādu ziņojumu par to, kas pret šo diskrimināciju darīts.

★

Būtu brangs joks, ja prāts nenestos vairāk uz raudām nekā smiekliem: Vācijas „Latvijas” 7. augusta numurā ziņots, ka Apspiesto tautu nedēļas laikā Anglijas ārlietu ministrijā ieradusies šo tautu delegācija. Uz delegācijas izteikto apliecinājumu, ka apspiestās tautas nekad neapmierināsies ar tām atņemto brīvību, ārlietu ministra pirmais sekretārs igauņu, latviešu un lietuviešu pārstāvjiem no jauna paziņojis, ka arī turpmāk Lielbritanijas valdība neatzīs Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā.

Noprotams, ka abas puses šķīrās apmierinātas, kaut viena negrib darīt to, ko otra vēlas... Apspiestās tautas negrib samierināties ar atņemto brīvību, bet nespēj tās atgūšanai nekā darīt; Anglijas valdība kaut ko šai ziņā spētu, bet negrib sariebt attieksmes ar Pad. savienību. Taču ārlietu ministrija delegāciju pieņēma un apliecināja, ka Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā arī turpmāk neatzīs. Ko tad vairāk vajaga? Abas puses varēja būt apmierinātas. Kas par to, ka Lielbritanija Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā de facto sen jau atzinusi un arī šo valstu Anglijas valsts bankā noguldīto zeltu un citas vērtības jau paguvusi iztirgot? Delegācija pieņemta, atkārtot iekļaušanas neatzīšanas apliecinājums saņemts: vai tas nav „politiski nozīmīgs panākums”?

★

Savā regulārajā rubrikā „Nedēļas piezīmes” Ansis Sirmais „Austrālijas Latvieša” 23. jūlija numurā raksta:

„Austrāliešu presē lasāma ziņa no Kanberas, ka Austrālijai būs tiešs kontakts ar 'pasaules visātrāk augošo apgabalu Sibiriju'. Pieaugošo tirdzniecības sakaru dēļ un lai preču kuģi nebūtu jāpārkrauj Hongkongā vai kādā Japānas ostā, Austrālija vēlas tiešu satiksmi no Melburnas un Brisbenas uz krievu Sibirijas ostām. Maskavā jau, laikam, ir piesolīta Nachodkas osta, jo lielā Vladivostoka kalpo militārajām vajadzībām ar nostiprināšanos pret sarkano Ķīnu. — Taisni jāpriecājas par austrāliešu tālredzību. Šis jūras posms nākotnē, varbūt, būs vēl vairāk vajadzīgs, vismaz krieviem, lai pašreizējo 'moratoriju' dalībnieku u. c. tamlīdzīgu sarkano elementu ālēšanās rezultātā pa to pašu projektēto tirdzniecības ceļu un ar tiem pašiem Austrālijas gaļas vešanas kuģiem, tikai ar aizrestotiem logiem, uz Sibiriju deportētu piektā kontinenta labākos iedzīvotājus.”

Jebkādi komentāri šai piezīmei lieki, jo ļoti iespējams, ka Ansis Sirmais ir nesalīdzināmi tālredzīgāks un jau tagad saskata to, ko Austrālijas „gudrie un varenie” pat vēl nejauš ne drausmīgākajos nakts murgos.

★

Ja gandrīz neticama liekas ziņa, ka latviešu ģimene pārceļas no viena kontinenta uz otru tikai tādēļ, lai viņu bērni varētu apmeklēt latviešu ģimnaziju, tad pavisam neticama un anekdotiska ir sīkziņa „Laika” 31. jūlija numurā, ka Kardifā, Anglijā, izdemolēts krogs, kādās kāzās izceļoties kautiņam. 18 kāzu viesi apcietināti, bet ievainoti 11. Vecākajam kautiņa dalībniekam bijuši 69 gadi, jaunākajam — 2 mēneši...

Jājautā, kādā veidā kautiņā piedalījies 2 mēnešus vecais zeperis? Vai sperot pretiniekam mazajām kājelēm, vai arī jau vicinot sīkās dūrītes? Interesanti zināt, vai 2 mēnešus vecais kauslis arī kādu nositis gar zemi un smagāk ievainojis?

Uldis Paipals

Teātra ēka Stratfordā, kuŗā notiek Šekspira festivāls

(Skat. rakstu 6. lpp.)

**LATVIJA**

64. N.RS. SESTDIENA, 1971. G. 4. SEPTEMBRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors (dzīvoklī un vakaros): Krišs Sīdars, 34 Pasadena Gardens, Toronto 325, Ontario; tālr. 766—2261.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par mēnesi $2.50, 3 mēn. $6.00, 6 mēn. $11.50, 1 gadu $21.00. Atsevišķa numura cena 35 centi.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20—$6.40 par 1 collas slejas telpu.

Sarīkojumu kalendārī $1.- par katru datumu vienā numurā.

# LASĪTĀJU VĒSTULES

### VAJADZĒJA UZRĀDĪT TUVĀKUS PASKAIDROJUMUS

V. Upeslāča referātā, kas publicēts „Latvija Amerikā” 7. un 10. jūnija numuros, ir lasāmas rindas: „Brīvajās rietumu valstīs ne tikai komūnisti, bet arī viņu brālēni sociālisti nav draudzīgi Baltijas valstu neatkarības domai un pat uzrāda noteiktu pretestību.” Šeit vajadzēja uzrādīt noteiktus paskaidrojumus un faktus, jo vispārībai zināmie fakti rāda, ka neviena rietumu valstu demokratiskā valdība, ne arī partija necīnās par Baltijas valstīm, izņemot atsevišķas personas. Ja gadījumā kāds no sociālistiem, kas varbūt ir iefiltrējies komūnists, pret ko demokratiskie sociālisti paši sīvi cīnās, arī būtu nelabvēlīgs Baltijas valstu neatkarībai, tad ir aplami visus Rietumu sociālistus uzskatīt par komūnistiem līdzīgiem ienaidniekiem.

Turpat lasāms: „Mūsu informācijas darba veicēji ātri konstatēja, ka šie divi vai vairāk sociālisma (t. i. komūnisma un sociālistu) paveidi atšķiras tikai metodēs un pakāpēs, bet ne pamatu filozofijā.”

Ja tas tiešām tā būtu, kā referents apgalvo, tad kā būtu iespējams, ka rietumvalstu sociālisti, demokratiskās vēlēšanās ieguvuši valsts vadību, pilnīgi paklausa demokratiskai valsts iekārtai, rūpīgi sargā individuālas un sabiedriskas tiesības un brīvību, atzīst un respektē privāto iniciatīvu un privāta īpašuma tiesības tādā mērā, ka, piemēram, Latvijā K. Ulmanis un viņa pēdējā valdība šai ziņā bija daudz „sociālistiska.”

Mums nav jāstrīdās par komūnistu varas sagrābšanas metodēm. Pie komūnistiem vara pieder tikai komūnistiskajam proletāriātam un praktiski to diktē nedaudzi komūnistu varmākas. Starp rietumzemju demokratiskajiem sociālistiem un komūnistiem atšķirības ir ne tikai pakāpēs un metodēs, bet viņus šķir skaidras un noteiktas robežas. Žēl, ka referents nav pacenties un papētījis šīs atšķirības, bet ignorē reālitātes un faktus, sniedzot novecojušus ieskatus, kad sociālistiem - radikāļiem marksistiem bija liels svars, kaut ne visur un ne noteicošais. Piemēram, lielajai Anglijas strādnieku partijai nekad nav bijis pamatā Marksa - Engelsa teorijas.

Kā redzams, referents nav ievērojis, ka laika tecējumā sociālisti arvien vairāk atkrituši no marksistiem, demokratiskajās valstīs pievēršoties visas tautas un valsts interesēm. Tādā veidā rietumvalstīs plaisa starp konservātīvajiem un demokratisko sociālistu partijām ir ļoti samazinājusies un tiek piekopta demokratiska sadarbība. Zemēs, kur tas noticis, komūnisms nespēj ieperināties un tās apdraudēt.

Ir nenoliedzams fakts, ka pasaulē ir daudz izcilu valstsvīru, diplomātu, politiķu, preses izdevumu vadītāju un žurnālistu ar demokratiski sociālistisku pārliecību, ar kuŗiem jāsastopas, meklējot atbalstu latviešu tautas interesēm, bet kā varam sagaidīt pretimnākšanu, ja mēs nosodam viņu demokratisko pārliecību, uzskatot to līdzīgu komūnistiem.

Ar latviešu demokratiskajiem sociālistiem mums var būt domu atšķirības, bet ne neuzticība un naids, kas kavē lietderīgu sadarbību, lai dzimtenē labāk sekmētu demokratisko principu izpratni un cīņu par individuālām tiesībām.

J. Čipāns, Grimsbijā, Ontario

★

### NOZIEDZNIEKI NAV JAGLAUDA

Pēdējo desmit gadu laikā ASV noziedznieku skaits pieaudzis par 143%, bet vainīgo pienākšana tajā pašā laikā samazinājusies par 24%. No katriem 20 noziegumu izdarītājiem tikai viens tiek sodīts! Bieži soda mērs neatbilst nozieguma smagumam. Augstākā tiesā, piemēram, 1968./69. gadā no 26 apellācijas sūdzībām prokurātūra uzvarējusi tikai 8 gadījumos, bet 18 prāvās tiesa apsūdzētiem piespriesto sodu atcēlusi.

Prezidenta Niksona ieceltā Augstākā tiesā, priekšsēža Borgera vadībā, turpretim jau pirmajā gadā no 29 apellācijām prokurātūra uzvarējusi 18 gadījumos. Zīmīgi, ka arī kongress pacēlis savu balsi noziedzību apkarošanā.

Mēs visi esam ļoti daudz parādā mūsu policijai par viņas modrību un nenogurstošo darbību. Mums jāiegumē arī, kādos apstākļos mūsu kārtības sargiem jāstrādā, ja no daudzām pusēm dzirdami tādi apvainojumi, kā „policijas brutālitātē”.

A. K., Toronto

★

### INTERESANTS RAKSTS

„Latvija Amerikā” 14. augusta numurā iespiesto Austras Augenbergas rakstu par Ukrainas traģēdiju izlasīju ar lielu interesi, jo ar šo pāri par 40 milj. lielo, arī apspiesto tautu, esmu nācis saskarē kā pirmā kaŗa laikā frontē, tā kaŗa skolā, kad ukraiņi jau bija uzvilkuši savu karogu. Vēlāk, 1918. gadā, apmeklēju Ukrainu, pabiju arī pie latviešiem Charkovā. Tagad ne reti vien klausos Amerikas Balss pārraidījumus ukraiņu valodā, bet patīkami bija pērn vērot Manitobas skaistajā Vinipegā, pilsētas centrā, ukraiņu slavenā dzejnieka un patriota T. Ševčenko pieminekli ar uzrakstu ukraiņu un angļu valodās.

J. Mierkalns, Linkolnā

(128. turpinājums)

Kas ir stiprāka: māksla vai vēsture? Teofils Gotjē rakstīja:

Viss irst,
Dievi pat mirst.
Paliek vārds, sakalts pantā
Ar garu —
Stiprāks par varu.

Kur vairs cildenā Persipole, kur Persipoles simt dižās kolonnas? No drupām pret debesīm ceļas vairs tikai dažas apraudamas atliekas, kas tomēr vēl arvien liecina, ka tās iemieso to garu, kas ir stiprāks par Aleksandra Lielā varu, kuŗš pavēlēja Persipoli sagraut.

Bet kāds šīm pārdomām sakars ar pārrunājamo Šeherazades baleta dekorāciju, ko bija veidojis Leons Baksts? Liktos — nekāda. Bet sakars tomēr ir tiešs.

Senā Persija, Persipoles radītāja, — mūsu senču radu zeme, kas reiz bija pasaules lielākā imperija, sniedzoties no Ēģiptes līdz Indijai, arabu pieveikta un islamam pievērsta, vēl atrada sevī gana garīga spēka, lai VIII gadsimtā radītu jaunu brīnumu — stāstus, ko dēvējām par Arabu naktīm. No Persijas tie izplatījās pa Indiju un visu arabu pasauli. Franču archaiologs un stilists Antuāns Galläns (Galland, 1646—1715) tās savāca un pārtulkoja franču valodā ar nosaukumu Les mille et une nuits — Tūkstoš un viena nakts.

Nikolaja Rimska-Korsakova autobiografijā atrodam atzīmi: „1888. gadā pabeidzu Šeherazadi...”

Aleksandrs Benuā šo mūziku izmantoja jauna baleta — Šeherazades — libreta sarakstīšanai, choreografiju sacerēja Michails Fokins, dekorācijas un kostīmus gleznoja Leons Baksts (1866—1924). Djagiļevs jauno baletu noveda Parīzē, kur tas pieredzēja pirmizrādi Nacionālās operas teātrī Parīzē 1910. gadā 4. jūnijā, astoņus mēnešus pirms Jaunajā Rīgas teātrī — arī pirmoreiz teātŗa vēsturē — uzveda Jāņa Kugas dekorēto Uguns un nakts drāmu.

Baksta dekorētā Šeherazade saista uzmanību aiz divi iemesliem. Vienkārt tādēļ, ka tā Parīzē sacēla vēl nepieredzētu sajūsmas furoru, lielāku par visiem krievu un nekrievu baletu līdzšinējiem un pat vēlāku gadu panākumiem; otrkārt, tādēļ, ka Baksta uzgleznotais harēms paviršā skatījumā kaut kā atgādina Kugas gleznoto Spīdolas telti. Vai abi šie apstākļi netēmētu uz kādu iespēju? Vai nevarētu pieņemt, ka kaut kas no Šeherazades atveidojies arī Spīdolas teltī? Intriģējošais jautājums noskaidrojams izsmēlīgā un nepārprotamā veidā.

Leons Baksts (1866—1924) Grodno paputējušī ebrēju ģimenē dzimušais Rozenbergs, kas vēlāk pieņēma sava vectēva uzvārdu, iepazinās ar mākslās rosīgo Benuā un pikvikiešu aprindām 1890. gadā. Kopā ar Benuā un Somovu, viņš izmēģināja roku akvarelī un 1893. gadā iestājās Pēterpils mākslas akadēmijā, kad tajā mācījās arī Vilhelms Purvītis. Pretēji Purvītim Baksts, kas palaikam iedomājās esam Veronēza, palaikam Delakruā, akadēmiju pameta, to nepabeidzis. Tas viņu nekavēja kļūt par bagātā un galmam tuvā Benkendorfa gleznošanas skolotāju. Jaunais skolotājs parasti mēdza divi reizes vecākajam skolniekam pabeigt sāktos akvareļu metus. Ar Benkendorfa palīdzību Baksts dabūja zīmēšanas skolotāja vietu pie lielkņaza Vladimira (cara tēva brāļa) bērniem un kādu vasaru pavadīja Carskoje selo, cariskajā vasaras mītnē. Ar Benkendorfa palīdzību Baksts 26 gadu vecumā tika Parīzē un, no tās atgriezies, pievienojās pikvikiešu un vēlāk Mirjskusstva lokam. 1900. gadā, Kugam pirmo gadu Pēterpilī vadot, Bakstam uzticēja pirmo darbu dekorātīvā laukā — zīmēt kostīmus Ermitāžas teātrī uzvedamajai Markīzes sirdij. Kāja nu bija durvju spraugā. Nākošais gājiens jau bija Marijas teātris, kur viņš pagatavoja dekorācijas Vīnes baletam Puppenfee. 1905. gadā revolūcija aizveda Benuā un viņa ģimeni Parīzē. Baksts viņam sekoja. 1906. gadā viņš dekorēja krievu izstādes telpas Rudens salonā Parīzē, 1909. gadā deva savu pirmo dekorējumu un tērpus Djagiļeva krievu baletiem, šoreiz Kleopatrai, savācot pa elementam no Delakruā Sardanapala nāves un asīriešu ciļņiem Luvrā, kā arī no Armidas paviljona II cēliena, kur parādās komiskais pašā ar savu miesas sargu. Pavisam Baksts pagatavojis dekorācijas un zīmējis kostīmus 12 uzvedumiem, no tiem 9 Djagiļeva baletiem. Šo deviņu vidū sensācionālākos panākumus guva Šeherazade.

Baksts bija vispirms kostīmētājs, kas prata ne vien pielāgot raksturīgo tērpu cilvēka ķermenim, bet arī pieskaņot tērpu dekorācijām. Tas kļuva īpaši svarīgi 1904. gadā, kad Fokins sāka sludināt reformu: dejai kā mākslai jābūt ne tikai gravitācijas spēka pārvarētājai akrobatikai, bet jāizteic arī dekorētāja gars, tēlotais laikmets un „ideja”.

Baksts domāja, ka ir ģenijs. Laiks domāja citādi.

Citādi domāja arī viņa kollēga Aleksandrs Benuā, kas par „Ļovuškas” veikumu rakstīja:

„Baksts ir īpaši izraudzīts skatuvei, kur viņam piemīt intelliģenta un patvaļīga kommentātora loma”.*)

Apbrīnojis Baksta apsviedību un asimilācijas spējas, Benuā konstatē, ka tas „atdarina mākslinieciskos paņēmienus ar absolūtu precīzitāti”. Bet tas arī ir iemesls, kas neļaujot viņam kļūt par lielu gleznotāju. Baksts esot līdzīgs Poloņas meistaram: „virtuozs, kas runā visās zemes lodes valodās, bet kam pašam nav sava izteiksmes stila.” Pretēji Kugam, Baksts, tātad, bija mājās itin visur un tieši tālab nebija īsteni mājās nekur.

Kāds tad nu bija Baksta veicamo dekorāciju „saturs” Šeherazadei? Atšķirsim sēra Ričarda Bertona tulkoto „Tūkstoš un vienu nakti**) — pašas pirmās lapas, kur par Šeherazadi vēl nav miņas. Valdnieks Šahrijārs sailgojies savа brāļa „barbariskās” Samarkandas valdnieka, aicina to ciemos. Šachs Zamans — tā sauc viņa brāli — paklausa, bet ceļā atceras, ka aizmirsis mājās kādu brālim domātu dāvanu, atgriežas pilī un atrod sievu pavāra — moŗa skavās. Šachs sacērt abus četros gabalos, tad dodas par jaunu ceļā, satriekts un nomākts līdz apatijai. Ne viņam vairs tīk ēst, ne dzert. Gribēdams brāli izklaidēt, Šahrijārs aicina ciemiņu medībās. Velti. Šachu nekas nespēj izklaidēt, ne mierināt. Sultāns tādēļ dodas medībās viens, kamēr Zamans vienaldzīgi raugās pa aizrežģītiem logiem lejup pils dārzā, kuŗa vidū spulgo peldbaseins ar čalīgu strūklaku. Bet, raugi, vai tur dārzā neienāk sultāna iemīļotākā sieva kopā ar 20 verdzenēm? Zamans jau grib novērsties, kad lejā notiek kaut kas neticams: ienācējas nomet drēbes un no tām izkūņojas 10 sievietes un 10 vīrieši — 10 balti vergi.

*) Alexandre Benois, The Russian School of Painting, New York 1916., 1931. lpp.

**) Bertons (Burton, 1821—1890) tulkojumu publicēja 16 sējumos ar saviem līdzekļiem no 1885. gada līdz 1888. gadam.

(Turpinājums sekos)

# Vienas vasaras zieds

APGĀDS GRĀMATU DRAUGS, 1971.

Liekas, ka Alfreds Dziļums ir vai vienīgais no trimdas rakstniekiem, kas vēl pēc tik ilgiem gadiem spēj ar apbrīnojami uzskatāmu spilgtumu attēlot Latvijas dabu, uzburt raksturīgo lauku dzīves un darba ritmu, kāds tas bija Latvijas brīvvalsts laikā. Ar savu vienkāršo, skaidro, it kā nemaz nemeklēto stilu Dziļums lasītāju viegli pārceļ pagātnē, ļauj sajust zemes auglības spēku, sekot saules un lietus dienām, sadzirdēt putnu balsis mežos un laukos, sajust koku un zāļu svaigumu, saost zemnieku sētas tipiskās smaržas un smakas — vērot lopus un cilvēkus viņu savastarpējās saistībās. Šī tematika — daba — lauku dzīve un lauku ļaudis — ir Alfreda Dziļuma „lielā un vienīgā mīlestība", kas daudzos viņa darbos atspoguļojas nebeidzamos variantos. Pilsētnieki Dziļumam svešāki un vienmēr skatīti un vērtēti no laucinieku viedokļa, tāpēc palaikam iekrāsoti negatīvi.

Ingrida Sevelis-Galberga beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti un uzsākusi praksi Bramptonā. Ir stud. korp. Gundega locekle.

Anda Bāliņa-Šilde beigusi Toronto universitāti ar BA gradu franču valodā. Viņa turpinās studijas Berlīnes universitātē. Pieder pie studenšu korp. Gundega.

Arī Dziļuma jaunākais romāns „Vienas vasaras zieds" ir tipisks jau minētās tematikas variants. To lasot, ir izjūta, ka dažu labu no romāna raksturiem vai situācijām esam sastapuši agrākos šī rakstnieka darbos. Tas nav pārmetums, drīzāk apliecinājums, cik ļoti rakstnieks pieķēries saviem tēliem un tematiem. (Starp citu arī, piem., Blaumanim ir literāri raksturi un situācijas, kas atkārtojas vairākos darbos.)

Apskatāmajā romānā ar dziļu simpatiju Dziļums tēlojis vispirms jau labi iekopto Bērzu māju jauno saimniekdēlu Vili, tāpat viņa krietno un strādīgo tēvu un māti, kas visi ir isti agrāko laiku zemnieki. Viņus daudz neinteresē plašāki gara apvāršņi, viņu sirds un dvēsele pieder savām lauku mājām, tīrumiem, kustoņiem. Tos viņi kopj, par tiem rūpējas ar nesavtīgu un pašaizliedzīgu mīlestību. Savas saimniecības labklājība un augšupeja ir šo cilvēku dzīves saturs, prieks un piepildījums.

Tāpat ar patiku un veiksmi, ko dod laba savas vielas pazīšana, rakstnieks rādījis arī citāda rakstura lauku ļaudis — slinko un nolaidīgo Pūču saimnieku Hermani, viņa radinieci — acīgo, plāpīgo un izdarīgo Katrīni, sprigano, skabargaino un darbos izveicīgo Bērzu izpalīdzi Zentu, raksturā lepno, strādīgo, stipro un savaldīgo, ārēji vēso un skarbo, bet iekšēji kautro Pūču Līviju.

Tomēr galvenais šī romāna sieviešu tēls šoreiz ir pilsētas meitene Hanna, kas līdzīgi citiem pilsētniekiem dīkojot pavada vasaru turpat kaimiņos esošajā Avotu kūrvietā (Kāpēc rakstnieks lieto vārdu „kūrorts"? Šī kūrvieta ir Rīgas tuvumā, laikam domāta Baldone.

Hanna tēlota fiziski sīka un trausla, viņas lellīgais skaistums ir mākslīgi pastiprināts un izcelts ar kosmētiku, viņai patīk dīka un viegla dzīve, deju vakari kūrmājā, restorāni, neatbildīga koķetērija. Hanna miesā un garā ir pilnīgs pretstats pozitīva laucinieka ideālam, (ar šīs grāmatas autora ideālam!) Ar savu pilsētniecisko lellīgumu viņa savaldzina naīvo un nepiedzīvojušo Bērzu Vili. Viņa nav tik slīpēta un veikla kārdinātāja kā, piem., viņas literārā radiniece Melita šī paša autora romānā „Saplēstā krūze"; Hanna drīzāk vērtējama kā garīgi nenobriedusi, vieglprātīga un dumja skuķe, gandrīz nožēlojama savā bezmērķīgajā seklumā un neprasmē atrast dzīvē kādu pamatu un sevi nepazemot. Grūti pateikt, vai rakstnieks apzināti gribējis tēlot Hannu ar dažām aprobežotības pazīmēm, vai arī rādīt tikai tukšu un gaisīgu pilsētas jaunkundzīti, kas lauku dzīvē ir apsmejama nejēga. Lasītājam tomēr šķiet, ka Hannas izrīcības iet drusku pāri par normāla, saprātīga cilvēka mēru.

Uz bērnišķīgu nenobriedumu jau pašā sākumā norāda trakās fantazijas, ko Hanna stāsta Vilim par savām dēkām ar „pielūdzējiem", par saviem vecākiem, savu iedomāto bagātību. Viņas neapķērību un muļķību apliecina vesela rinda gadījumu, kur viņa, dzīvodama Bērzos, izdara neiedomājamas aplamības, it sevišķi ar lopiem: pārbaro sivēnus, kas visi nobeidzas, salaiž lopus kaimiņu kviešos, samērcē kūti maisus ar spēkbarību, paviršības dēļ nobendē jaunu, veselīgu, skaistu un draisku teli... pie tam gandrīz neapjēdz savu vainu, ne arī to, cik smagus zaudējumus un arī sirdssāpes nodarījusi Bērzu saimniekiem, kas viņu laipni uzņēmuši savā mājā. Viņa nejūtas arī pārāk neērti, ja nevietā un netaktiski izrunājas pie galda, pie slimnieces gultas, vai kad Vilis-viņu pieķer, ka viņa paņēmusi naudu vieglai uzdzīvei no saimnieka maka — nemaz nerunājot par to, ka viņa nevīžo uzkopt pat savu istabu un saklāt gultu... Viņai pilnīgi trūkst kauna jūtu.

Saprotams, ka Hannai nav ne mazākās intereses par lauku dzīvi un darbu. Kad Vilim nav laika iet ar viņu uz ballēm, viņa saka, ka Vilis esot vergs. Vilis kaut ko tādu nekad nav iedomājies, jo viņam instinktīvi ir skaidrs, ka vergs ir tikai tas, kam jāstrādā piespiests un nemīlams darbs. Turpretī viņš savu tēvu sētu mīl!

Hanna pārliecināta, ka viņas augstākais triumfs ir tikt ievēlētai plaujas svētkos par Avotu skaistuma karalleni. Viņa nesaprot, ka zemnieki tikai smejas par tādu „teļu un meitu" izstādi. prot Viļa lūgumu to nedarīt, ne

Draudzēšanos un ielaišanos tuvākās attiecībās ar blēdīgo un nesimpatisko kūrmājas vadītāju Hanna neizjūt par kādu lielu pārkāpumu — drīzāk vaino Vili, ka viņš pārāk daudz strādā un neatlicina laiku viņai.

Viss tas norāda, ka Hanna savā garīgajā attīstībā palikusi tomēr kaut kur pusceļā...

Ne sevišķi romānā pārliecina veco Bērzu saimnieku pacietība ar Hannu, arī Vilis daudzreiz liekas pārāk mīksts, padevīgs un svārstīgs. Hannai nevien ļauts dīki dzīvot Bērzos, bet viņai neviens pat īsti nepārmet absurdos nodarījumus un izturēšanos. Rakstnieks gan mēģinājis dot šādai rīcībai psiholoģisku pamatojumu: Vilis reiz izglābies no vilciena katastrofas, jo Hannas dēļ vilcienu nokavējis. Taču šis iemesls ne gluži līdzvaro Hannas nodarījumus.

Hannai pretstatītas abas pārējās romāna jaunās sievietes — — Līvija un Zenta. Abas ir apzinīgas, strādīgas, iekļāvušās lauku dzīvē un darbos; abas ar iekšēju lepnumu prot apvaldīt mīlestību pret Vili un neizrādīt, kā sāp mīlotā puiša aizraušanās ar Hannu Ar psiholoģisku izpratni rakstnieks ieskicējis, kā kopējās mīlestības neveiksmes abas jaunavas tuvina un kā vienas uzvara tās pēkšņi atsvešina.

Arī šis romāns, kā visi Dziļuma darbi, lasāms viegli un raiti, bez piepūles un mīklu minēšanas, bez dziļākām problēmām — vieglā un patīkamā veidā risinās raibie notikumi, ap kuriem dvesmo Latvijas dabas skaistums un rosās ļaudis, kādus tos pazīnām savas valsts neatkarības dienās.

**Nora Valtere**

*Māris Veidis*

## KARĀLIENE

*Tev labprāt patīk klaiņot vecu pilu sienās,*
*Kur prinči staigāja un krinulotas dāmas.*
*Tur gavotes un menuetus deja dienās —*
*Kas prasījās pēc kaisles apvaldīti rāmas.*

*Tu gribi elpot laikus, sen jau aizgājušus,*
*Kad gods un cieņa bija kavalieru stāja,*
*Jo zagtu skūpstu dēļ tad naidā apskurbušus,*
*Tur vīrus dūra šķēps un ņēma mūža māja.*

*Tu reizē princesi un galma dāmu jūti,*
*Kas kalnu pilī meklē saviem sapņiem vietu:*
*Līdz ieraugi — nav šorīt vīram vaigi skūti,*
*Un dusmās gribas spert — ar kurpes smaili cietu.*

*Tu piedzimi šai pasaulē tik daudz par vēlu,*
*Lai dienas strādājot, tev naktis nesāpētu.*
*Un kaut ar nelēmi man mīlestībā dēlu,*
*Tev karālienes troni dzīvē dodu svētu.*

Uzvarētāji daiļrunas sacensībā Garezerā, no kreisās: Ingrida Birze, Haralds Mazzariņš, Ingrida Broša, Rasma Šulte un Lucija Kūlenieka. Foto: F. Ritums

## Technisko zinātņu kongress nākamgad Toronto

Latviešu technikso zinātņu 3. kongress notiks no 12. — 14. maijam, Toronto, Jorkas universitātes telpās. Kongresu rīko latviešu inženieru apvienība ārzemēs, bet tiešo organizācijas darbu veic Toronto latviešu biedrības inženieru un tehniķu kopa. Izveidota rīcības komiteja, kas jau uzsākusi darbu. Par tās priekšsēdi izraudzīts inž. J. Svanks(144 Lascelles Blvd. Toronto 197, Ont.), par viceprieksšēžiem inž. H. Vilks (253 W 5th Street, Hamilton, Ont..), tehniķis E. Broders (248 Withrow Ave. Toronto 6 Ont.) un prof. E. Žubeckis (185 Stephen Dr.., Apt. 406, Toronto 18, Ont.).

E. Broders kārto arī administrātīvo pusi. Sekretāra pienākumi uzticēti inž. O. Dzērvītim (100 Tiago Ave. Toronto 16, Ont.). Kasieris inž. K. Buliņš (50 Palomino Cr. Willowdale, Ont.). Preses informātors — E. Tiltiņš (281 Sheppard Ave, E. Bldg. 4, Apt. 7, Willowdale 441, Ont.).

Citi rīcības komitejas locekļi pārzinās speciālās nozares: inž. E. Groskopfs, kosmonautiku, inž. I. Freibergs skaitļotāju zinātnes, Dr. V. Auns produkcijas kontroli, inž. J. Palieps vides sagandēšanas problēmas, prof. E. Žubeckis apvienotās zinātnes.

Kongresa programmā, bez referātiem un diskusijām dažādās nozarēs, paredzētas arī vairākas izstādes, no kurām viena būs Dr arch. E. Janīša darbu skate. Ieplānots arī bankets un kongresa balle.

# Latvijas lokā

RAKSTNIEKU RĪTS LESTERA

Latvijas lokā — bija dotais vadmotīvs, un sauksme, ar kuŗu dzejniece Margarita Ausala ievadīja rakstnieku rītu Anglijas latviešu 9. dziesmu dienu ietvaros Lesteras universitātes zālē. Skatoties klausītāju pilnajā auditorijā, likās, ka varēja teikt: še nu laikām ir lielākais vairums Anglijas latviešu — literatūras cienītāju. Ieskaņai bija izvēlētas komp A. Jēruma un L. Apkalna kompozīcijas. Londonas kokļu ansamblis tās izpildīja labi, ar paskumju noskaņojumu.

Ievadījumy Dr. M. Ausala atzīmēja, ka dzejnieku domas, kokļu skaņu un dziesmu vijīgumus katram no mums dod kādu latvisku domu, tā cauri vārdu un skaņu mākslai ievedot Latvijas lokā. Tajā mēs būsim visi vieno ti.

Redaktors Jānis Andrups savā referātā par Latviešu vārda mākslu uzsvēra: Dzejas vārds aizvien ir cieši saistīts ar dziesmu dienām, jo dzejnieks ir pirmais; tikai tad nāk komponists, apvijot dzeju ar skaņu. Iedziļinoties Latvijas vēsturē, mēs redzam, ka līdz ar dzejas vārdu aizvien sācies kāds jauns laikmets. Tā Auseklis redzēja viziju par sarkanbaltsarkanā karoga plīvošanu, vēlāk arī Rainis. Diemžēl, pārskatot mūsu pašreizējo laiku, mums jāatzīst, ka nav dzejas, kas vēstītu par kādas jaunas ēras sākšanos. Tā tas ir ne tikvien mūsu trimdas dzejā, bet gandrīz visā pasaulē... Pumpurs un Auseklis spārnoja atmodas laikmetu, tad nāca Rainis ar savu Daugavu, Skalbe un vēlāk Virza ar mūžīgās Latvijas ideju. Tagad pamatoti varam jautāt, vai dzejnieki veidojuši mūžīgās Latvijas ideju tālāk, jeb vai šis ir mūsu klusēšanas laiks?

Andreja Eglīša dzeju izjusti skandēja R. Pavasars. Sekoja Vācijas viešņu, Irmas Bērziņas un Margitas Gūtmanes paklusā balsī nolasītie dzejoļi. Arī Velta Sniķere savu devumu ieslēdza Latvijas lokā. Dzejnieku parādi pabeidza dzejnieks Fricis Dziesma no Zviedrijas

Lielais klausītāju pulks sēdēja tumsā. Biezo aizkaru aptumšotie logi viesa drūmu iespaidu, tikai vējš, spēlējoties dažkārt parāva gaismas šalti. Kāpēc rīkotāji bija vairījušies saules? Šo iespaidu nespēja mazināt arī uz skatuves projecētie saulainie Latvijas skati krāsās.

Starpbrīdī jaunā dziedone Lilija Zobena sniedza savu komponēto dziesmu — K. Skalbes „Veļu laikā". Dziesmu dienu rakstnieku rītu pabeidza Alant Vils (Fricis Dziesma), stājoties vēlreiz klausītāju priekšā un ventiņu mēlē pastāstot, kā ventiņiem klājas. Savas prozas darbus lasīja Eduards Salna un viesis no ASV Kārlis Ķezbers.

„Tā nu mēs esam apgājuši grēdzenu Latvijas lokā. Mūs nesušas latviešu valodas skaņas, bet mēs joprojām paliekam gājēji," nobeigumā teica dzejniece Margarita Ausala, nolasot vairākus savus dzejoļus.

**K. Zemdega**

### REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Daugavas Vanagu mēnešraksts Nr. 4 (138), jūlijs - augusts, atb. redaktors Vilis Hazners, 80 lp.

Technikas Apskats, 61. numurs, Latviešu inženieru apvienības ārzemēs izdevums. Galvenais redaktors būvinž. A. Spūrmanis, 28 lp.

Kristīgā Balss 9. n-rs, 1971. g. septembris. Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts, Redaktors R. Ekšteins, 16 lp.

Aglonas Vēstnesis, 8/84 r-ns, 1971 g. augusts. Čikagas latviešu katoļu draudzes izdevums. Atb. redaktors T. B. Baginskis.

Ziemeļkalifornijas Apskats, 7/8 (138/139) n-rs, 1971. g. jūlija - augusta burtnīca, Ziemeļkalifornijas latviešu b-bas izdevums. Redaktors Ojārs Celle.

Brīvība, Latvijas s-d. strādn. partijas izdevums Zviedrijā 6 (220) nrs, B. Kalniņa un J. Rituma redakcijā.

Rita Bernāna beigusi Vindzoras universitāti ar BA gradu. Viņa turpinās studijas paidagoģijā. Pieder pie studenšu korporācijas Aurora.

## Lūcija Bērziņa

(13. turpinājums)

Mazajā telpā kņada pieņēmās arvien lielāka. Dažāda vecuma skolotāji un skolotājas bija sasēdušies, kur katrs varējis atrast brīvu vietu un, balansēdami glāzītes rokās, izraisīja dzīvas valodas. Viens otrs sevi bija izskaistinājis ar masku, pielicis gaŗu degunu, vai uzspiedis galvas virsai jocīgu mazu cepurīti. Cits pūta mazā balonā, kas pēkšņi izritinājās un gaŗa krāsaina desa iesprāga pretimsēdētājam sejā.

Arī Allēns spēlējās ar zilganu desiņu, un pēkšņi tā visā gaŗumā nozibsnīja gar Annas acīm.

„Bērnišķīgais austrāliet is," Anna bārās. „Kā jums tādas spēļu lietiņas var sagādāt prieku?"

„Cēlā eiropiete, vai tad jūs nemaz vairs neprotat priecāties? Ziemsvētki ir prieka svētki, arī jums jāmācās līksmoties."

„Bet vai tad līksmei un priekam nepieciešami visi šie raibie baloniņi, kas pielipuši pie griestiem?"

„Tie rada atmosfairu. Kas būtu Ziemsvētki bez baloniem un bez taurītēm?" Allens no visa spēka pūta mazā taurītē, kas gulēja uz galda.

„Bet šie baloni.. un šīs taurītes? Kā pieauguši ļaudis var ar tiem noņemties?"

„Redzēju Vācijā Ziemsvētkos izpušķotu eglīti. Arī tajā bija sakārtas dažādas bumbiņas un spigulīši. Un vācieši sēdēja pie eglītes un dziedāja svinīgiem ģīmjiem. Vai tas nav bērnišķīgi? Ha, ha..." smējās Allens, pielicis milzīgi gaŗu degunu, kas viņa šaurajai, gaŗenajai sejai deva neparasta putna izskatu.

„Dejosim. Citādi mēs visu vakaru debatēsim par to, kā būtu jāsvin Ziemsvētki. Šeit mēs esam pieraduši svinēt šā un ne citādi. Ar to mūsu debates izbeidzas."

Kāda dejas meldija, zināma arī Annai no Vācijas laikiem, bija sākusi skanēt otrā istabā. Rožainā pustumsā tur jau kustējās daži stāvi. Arī Allens un Anna pievienojās tiem. Allens dejoja labi. Viņa vingrais, sportā trenētais ķermenis kustējās brīvi un viņam bija laba ritma izjūta, Dejojot viņš neteica ne vārda. Bija viegli ar viņu dejot un patīkami. Viņa gaŗais, degunam uzliktais knābis jocīgi kustējās dejas taktī un brīžiem pieskārās Annas vaigam. Zem komiskās maskas bija redzama Allena mute šaurām, sakniebtām lūpām. kniebto muti un šaurās lūpas, Anna zināja, ka par savu jādomā, ka Allens bijis kaŗa lidotājs. Viņš, tātad pazinis briesmas un bailes, un vientulību. Vērojot sakniebto muti un šaurās lūpas, Anna zināja, ka par savu lidotāja pieredzi Allens tai nekad nestāstīs. Viņa šķietami jautrā daba bija tikai maska, uzliktas jocīgs knābis, lai slēptu nopietnību, par ko liecināja sakniebtās lūpas.

Jaunās skolotājas bija sadomājušas gatavot karstvīnu. Recepte iegūta no Vācijas. Karstvīns bija kaut kas jauns, to dzēra lēni, pārbaudot garšu un pārrunājot labās īpašības.

„Žēl," iesaucās kāds skolotājs, „ka mēs saviem skolēniem nevaram parādīt kā jāsvin austrāliešu Ziemsvētki. Tie, droši vien, savās istabiņās dedzina svecītes, saspraustas priežu zariņos, un dzied savas svētku dziesmas."

Uz pēdējo deju Annu lūdza Džordžs, un viņa nodejoja ar Annu pāris apļu. Viņš nedejoja sevišķi labi, gaŗo augumu virzīdams uz priekšu neparastiem, slaidiem lēcieniem. Tomēr dejot varēja. Dejojot viņš stāstīja Annai par dažādiem jocīgiem notikumiem skolas dzīvē un Annai bija jāsmejas pilnā kaklā. Džordžam noteikti bija humora izjūta. Annai tomēr bija jādomā par to, ka šai vakarā viņa bija līdzīga citiem; pēc svētkiem tā atkal varēs slīdēt no klases uz klasi ar saviem tiramiem rīkiem un klausīties, kā skolotājas liek imigrantiņiem atkārtot angļu valodas skaņas.

11.

„Kad mūs tumsā dzina no vilciena uz dzeloņstieplēm apņemto nometni, mēs tālumā varējām dzirdēt lauvas rūcam. Uz kādu pasaules malu mēs bijām atvesti? Taču laikam uz Dienvidafriku, citur lauvu nav," stāstīja vecais vīnietis, tinot savu apaļīgo, izplūdušo ķermeni vecmodīgā vācu 'loden' apmetnī. Viņa guturālajā akcentā nogrima raksturīgie angļu patskaņi un viņu bija grūti saprast. Stāstāmo tas apstiprināja padevīgiem, siltiem skatieniem, ko laiku pa laikam uzmeta klausītājiem. Viņam bija nogurušas, skumjas acis. „Kad sākās kaŗš," turpināja vecais vīrs," tad biju Anglijā. Mani internēja, jo kabatā man bija ienaidnieka pase. Kaŗam ieilgstot, mums bija skaidrs, ka mūs sūtīs projām no Anglijas uz kādu citu Britu kopvalsts zemi. Domājām toreiz, ka mūs sūtīs uz Kanādu. Kad mūs vienu rītu iesēdināja kuģī, neviens mums neteica, uz kādu kontinentu mūs sūtīs. Kuģa virzienu zīlējām pēc zvaigznēm. Bija skaidrs, ka mūs ved uz kādu dienvidu zemi. Uz kuģa bija jāpavada vairākas nedēļas un tad — kādu vakaru mūs izsēdināja malā. Neviens no internēto pulka nezināja, kādā dienvidu zemē atrodamies. Mūs veda kaut kur ar vilcienu; gar dzelzceļa malām dega meži. Skats naktī bija drausmīgs. Vietām lieli koki dega kā lāpas. Un tad mums lika iskāpt un veda uz nometni. Tur mēs dzirdējām lauvas rūcam. Tātad — bijām Afrikā. No rīta, kad metās gaišs, redzējām, ka visapkārt nometnei bija izdeguši eikaliptu meži. Lauvas bija Melburnas zooloģiskajā dārzā, kas atradās nometnes tuvumā. Mēs bijām atvesti uz Austrāliju."

Vecais kungs omuligi noguģējās bērna smiekliem un savilka apmetni ciešāk ap pleciem. Viņš atkal paskatījās uz pārējiem braucējiem. Mašīnas kaktā, ierāvies un drūms, sēdēja vājš, izstīdzējis pusmūža igaunis.

„Es izstāstīju jums, kā es nokļuvu Austrālijā, tagad stāstiet jūs, kollēga."

Igaunis nepatikā sarāvās. Tas nekad par sevi nerunāja. Neviens arī nezināja, kāpēc viņš bija braucis uz Austrāliju. Par viņu stāstīja, ka tas bija uz Sidneju atbraucis pirms kaŗa un kaŗa laikā atšķirts no piederīgajiem, no sievas un bērniem, par kuŗu likteni nekā nezināja. Stāstīja arī, ka tas bija pārticis vīrs un kādā Sidnejas dzīvā priekšpilsētā tam piederot īres nams, no kā tas ieņemot lielu naudu. Kāpēc viņš bija atbraucis uz nometni strādāt par skolotāju, neviens nezināja. Drūmā un bēdīgā paskata dēl austrāliešu kollēgas viņu bija iedēvējuši par „skumjo Līzi."

„Es... sen... pirms kaŗa — esmu Austrālijā jau desmit gadu", nomurmināja igaunis un turpināja vienaldzīgo skatīšanos pa mašīnas logu.

Tad tādi arī bija starp skolotājiem nometnes angļu skolā. Svešinieki! Iebraucēji! Un Anna sākumā visus naīvi ieskatījusi par austrāliešiem. Šie divi līdzbraucēji Allena mašīnā vismaz neslēpa savu svešo izcelsmi, bet viņa nu bija noskaidrojusi, ka daži iebraucēji tēloja īstus austrāliešus, imitēja viņu runas veidu, manieres, ģērbšanās stilu. Viens no tiem bija vācietis, Matisena kungs, kas pēc pirmā kaŗa bija iebraucis Austrālijā, apprecējis austrālieti un ticēja, ka viņa ģermaniskā izcelsme nekādā veidā vairs nevarēja izpausties. Tas nezināja, ka austrāliešiem viņam aiz muguras zobojās par viņa prūšu gaitu un papēžu sasišanu, kad to ar kādu iepazīstināja.

(Turpinājums sekos)

# Latviešu karavīrs - cīnītājs

## FILATELIJAS UN NUMIZMATIKAS IZSTĀDE

Teicamus un faktiem bagātus apliecinājumus par Latvijas brīvvalsts attīstību, vēsturi un tautu varam atrast arī Latvijas pastmarkās, naudas zīmēs un monētās, kas būtībā ir vēsturiski dokumenti un materiāli. Tādēļ filatelijas un numizmatikas izstādes guvušas arvien redzamu vietu un teicamu ievērību latviešu lielākos nacionāli kultūrālos sarīkojumos, kā dziesmu svētkos un līdzīgi. Pašsaprotami, ka filatelijas un numizmatikas izstāde bija iekārtota arī aizvadītajā DV 2. globālo dienu sarīkojumu virknē otrreiz gan tā nedeva skatītājiem pilnīgu pārskatu par visiem Latvijas izdevumiem, jo izstādes galvenais uzdevums bija pastmarkās un naudas zīmēs parādīt latviešu karavīru kā cīnītāju par savas tautas un valsts brīvību. Četri izstādes dalībnieki to veica labi pārskatāmā veidā, savus, tematam atbilstošos klāstus izstādot 30 ielogos.

Latvijas ordeņus un goda zīmes četros ielogos bija izstādījis Žanis Grundmanis un viņa klāsts bija viens no plašākajiem un pilnīgākajiem, kāds šajā nozarē vienkopus redzēts. Žurijas komisija to atzina arī par izstādes tematam visatbilstošāko un piešķira Ž. Grundmanim Latviešu filatelistu apvienības ceļojošo balvu numizmatikā.

Numizmatikā vēl piecus ielogus ar naudas zīmēm un monētām rādīja arī Erna Alberinga un piedevām arī četrus ielogus filatelijā ar pastmarkām un pasta dokumentiem, tā apliecinot sevi par vispusīgu un aktīvu kolekcionāri.

Tematam atbilstoši un sevišķi bagātīgi bija Jāņa Roņa un Uģa Ziemeļa klāsti, abiem papildināti ar filatelistiski nozīmīgiem uzņēmumiem un pasta vēsturiskiem dokumentiem. Žurijas komisijas vērtējums pēc punktiem abiem klāstiem bija ļoti vienāds, bet toties ļoti iepriecinošs bija fakts, kad vēlāk pēc vērtēšanas noskaidrojot klāstu īpašniekus, izrādījās, ka pārstāvētas divas paaudzes. Ja J. Roņis pieskaitāms latviešu filatelistu senioriem, tad U. Ziemelis ir jaunās paaudzes pārstāvis, kas filatelijas izstādēs gūst arvien labākus panāku mus. Vēl pirms nedaudziem gadiem U. Ziemelis latviešu un Latvijas vārdu teicami popularizēja jaunatnes gada gājumu izstādēs, izpelnoties arī daudzas balvas. Tagad līdzdalību vispārējā filatelijas klasē liecina, ka U. Ziemelim ir pietiekošas zināšanas un prasme, lai „apdraudētu" jau plaši pazīstamus filatelijas seniorus. Par savu klāstu U Ziemelis ieguva DV Kanadas valdes ceļojošo balvu filatelijā. J. Roņis savā izstādītā klāstā bija ietilpinājis arī trimdā izdotās labdarības un propagandas markas, par cik tās attiecās uz iepriekš minēto tematu. J. Roņis ieguva Toronto latviešu filatelistu kluba ceļojošo balvu. Bez tam visi izstādes dalībnieki ieguva arī speciālus diplomus par piedalīšanos.

Izstādes organizēšanu un iekārtošanu bija veikuši J. Roņis, Z. Grundmanis, Erna Alberinga un Edgars Alberings. Viņu uzdevums šoreiz nebija no vieglajiem, jo iekārtot filatelijas - numizmatikas izstādi par kādu zināmu tematu tikai vienas valsts apjomā bieži vien noved pie monotonas atkārtošanās un vienveidības. Šķiet, ka to bija nojautuši citkārt izstādēm atsaucīgie latviešu kollekcionāri, kas savu līdzdalību šoreiz nebija pieteikuši. Mazais dalībnieku skaits nedeva gan izstādei pierasto plašumu un vispusību, bet konkrētajā gadījumā dotais uzdevums bija atrisināts ar teicamu veiksmi un labiem panākumiem. Izstādi, kas bija iekārtota Royal York viesnīcas sarīkojumu telpu vestibilā, apskatīja tuvu pie 2000 apmeklētāju. Žurijas komisijā darbojās R. Norītis no Toronto, R. Čaks no Milvokiem, ASV un K. Ķezbers no Čikagas, ASV.

Izstādes rīkotājiem šoreiz sarežģīts uzdevums radās arī sakarā ar speciālā pasta zīmoga saukļa panākšanu, ko vispār nozīmīgu notikumu atzīmēšanai, pret tiešo izdevumu samaksu, parasti piešķir Kanadas pasta ministrija, saziņā ar vietējo pasta iestādi. Latviešiem šādu speciālu Kanadas pasta zīmogu pirmo reizi izdevās panākt 1961. gadā. Kanadas latviešu 3. dziesmu svētku atzīmēšanai. Pēc tam līdzīgi, speciālais zīmogs panākts arī vairākos citos gadījumos, bet šoreiz sakarā ar personālām pārmaiņām Toronto galvenajā pastā, radās nopietni sarežģījumi. Līdz globālo dienu sākumam tomēr izdevās panākt piekrišanu šāda speciāla zīmoga lietošanai vienā no Toronto pasta iestādēm. Zīmogs bija paredzēts visu pasta sūtījumu apzīmogošanai, sākot ar 28. jūniju, līdz 27. augustam, bet faktiski apgrozībā bija tikai vienu dienu, jo J. Krosgrovs ((Crosgrove) piekrītošo atļauju 28. jūnija vakarā, viņa prombūtnes laikā, atsauca V. Bekers (Baker). Tā globālo dienu laikā izstādes rīkotājiem neizdevās panāk ne šī negātīvā rīkojuma atcelšanu, ne arī tuvākus paskaidrojumus. Tādēļ 28. jūnijā, ar speciālo zīmogu „Latvian Society Daugavas Vanagi — L'Uunion Lettonne, 1946. — 1971. izdevās apzīmogot tikai ap 100 nodoto pasta sūtījumu, kā arī ap 1000 izstādes rīkotāju sagatavotās filatelistiskās aploksnes, ko vēlāk laida apgrozībā izstādes apmeklētājiem un interesentiem. Nav zināms, cik vēstuļu no vispārējiem pasta sūtījumiem apzīmogots ar šo speciālo DV zīmogu, bet katrā gadījumā 100 adresētas vēstules ar speciālo zīmogu būs latviešu filatelistu zināms retums. Augusta mēnesī līdzīgu zīmogu izdevās panākt Bramptonas pasta iestādē.

R. N.

Roņu medniekus gaidot atgriežamies Iglulikā.

Valijas Mērnieces zīmējums

## Vecie Kanadas latvieši aiziet

Jau pirms vairākām nedēļām veļiem piepulcējies viens no vecākajiem Edmontonas latviešiem — Juris Toms, kas ieceļojis Kanadā jau 1925. gadā. Strādādams dzelzceļa dienestā un piedzīvodams negadījumu darbā, saņēma pensiju un dzīvoja savā mājā Edmontonā, Kalderu rajonā. Aizgājējs bija dzimis 1881. gada 30. decembrī Neretā, nodzīvodams ilgu mūžu, iztrūkstot dažiem mēnešiem, turpat 90 gadu. (Miris 1971. g. 24. jūlijā). Bija viens no Edmontonas latviešu biedrības

Jānis Toms sarunā ar bij. Liepājas operas dziedoni Alfredu Poriņu (pa kreisi) viņa koncertā 1964. gada 12. septembrī Edmontonā. Tagad abi piepulcējušies veļiem.

Imanta dibinātājiem, vēlāk tās goda biedrs. Viņa mīļākā dziesma bija: „Svētī, Kungs un sargi". Ar šo dziesmu māc. K. Avotiņš viņu izvadīja arī kapu kalniņā. Aizgājējs atstāj divas Latvijā dzimušās meitas — vienu Toronto, otru Vankuverā, bet divas no otrās laulības dzīvo Edmontonā un aprūpēja tēvu viņa slimības laikā.

A. Stīls

# Aiz polārā loka

## GLEZNOTAJAS VALIJAS MĒRNIECES VĒSTULE „LATVIJAI AMERIKĀ" NO IGLULIKAS

Pagājuši jau deviņi mēneši, kopš pērngada decembŗa sākuma, kad 30 g. vecais fizioloģijas doktorands Andris Rode izlidoja no Toronto uz tālajiem Kanadas ziemeļiem — Igluliku (Igloolik), vairāk kā 200 jūdžu aiz polārā loka, lai ar Kanadas nacionālās pētniecības padomes piešķirtiem līdzekļiem jau otro reizi turpinātu fizioloģijas pētījumus par arktiskā klimata ietekmi uz cilvēka organismu turienes eskimu apmetnē. Šim nolūkam viņš uz savu pētījumu vietu jau iepriekš izsūtīja vairāk kā 30 kastes ar instrumentiem un pārējo inventāru, tās palīdzot sagatavot audzuvēvam Paulam Mērniekam, kas ar Andra māti, gleznotāju Valiju Mērnieci, jau kopš gadiem dzīvo Toronto.

Doktorandu Andri Rodi gaidīja atgriežamies Toronto jau vasarā, bet paredzams, ka pētniecības darbi ieilgs līdz rudenim un tie būs jāatkārto vēl citā vietā arktikā. Pirms apmēram divām nedēļām dēlu aiz polārā loka devās apciemot gleznotāja Valija Mērniece. Mūsu laikraksta redakcijai 17. augustā no Iglulikas izsūtītā vēstulē, kuŗā bija pievienots arī viņas skicējums, gleznotāja raksta: „Sveiciens no ledus tuksneša! Dienas arī šeit paliek vēsākas, jo vasara tikai 6 nedēļas un jau pagājusi. Brīžiem migla, vējš ar lietu un sniegu. Ierodoties Iglulikā, temparātūras maiņa bija liela, sala rokas un kājas. Miglainā laikā nenolaižas neviena lidmašīna, kas ir vienīgais satiksmes līdzeklis ar ārpasauli. Tās piegādā pastu un sniedz palīdzību smagākos slimības gadījumos.

Tā nu es te klejoju, skicēdama eskimus viņu ikdienas gaitās. Koku šeit nav, tikai retas, sīkas puķītes, kas sur un tur skopi aug uz sūnām. Tās esmu salasījusi un sīki izpētījusi pa katrai ziedlapiņai. (Vienu no tām gleznotāja bija ielikusi arī savā vēstulē — red.) Ir labi tā atpūsties un uz laiku aizmirst lielpilsētu kultūru — Parīzi, Romu, Rembranta, Rafaēla, Renuāra, Matīsa atstāto gara mantojumu. Šejienes cilvēki un apkārtne garīgi atspirdzina.

Paši eskimi ir laipni un draudzīgi. Šeit ir skola un baznīca, garīgo aprūpi vadot eskimu izcelsmes mācītājam, kuŗa vārds ir Noah Nassook. Viņš savu draudzi pamāca un vada ar lielu mīlestību. Biju ieradusies dievkalpojumā. Dievnams ļoti vienkāršs, altārīs nosegts roņu ādām, baznīca smaržo pēc roņu taukiem. Mātes nēsā bērnus uz muguras, ietītus īpašos apģērba gabalos — „aumatikos". Baznīcā bērni ēd maizi, mazākie rāpo pa grīdu un vēl palielāki paaugušie sūc piena pudeli. Tas viss tomēr netraucē sludināt saticību un mīlestību. Mācītājs savu draudzi pazīst un saaudzis ar to ciešām saitēm.

Biju vienīgā svešiniece ar gaišu seju un matiem, kādēļ no visām pusēm uz mani tika vērsti ziņkārīgi skatieni. Atzīmējama mācītāja lielā uzmanība, man vienai pašai pieteicot angļu valodā dziedamo dziesmu numurus, lai zinu dziedāt līdz, apgādājot jau pie ieejas angļu valodas dziesmu grāmatu.

Dienām klīstu gar „plūdmali", pa plašo un bezgalīgo klajumu, kas ir tik kluss, it kā to būtu pārstaigājusi nāve. Brīžiem tikai dzird rūcam kādu lidmašīnu, kas pārlido un aizlido, miglas dēļ laikam nespēdama nosēsties. Tas lielās vientulības sajūtu vēl vairāk palielina.

Man nepatīk drēgnās miglas. Eju siltumā, kur apstrādāju savas skices," pabeidz gleznotāja savu vēstuli.

Vasaras sākumā Andris Rode mātei uz Toronto rakstīja: „Strādāju, pārtieku no galām un ziņām un dzīvoju kā barons starp savām lāču, lapsu, vilku un roņu ādām..." jau toreiz piemin nedams: „Neticu, ka pirms augusta beigām būšu mājās..." Tagad jau pienācis septembris. Jaunais doktorands bauda vēl savu 3 nedēļu ilgo atvaļinājumu arktikā, izmantodams šo laiku medību priekam.

## Aizrādījums skolas bērnu vecākiem

Skolas mācības līdzekļi, grāmatas un burtnīcas būs dabūjamas pirkt sestdien, 11. septembrī, pl. 9 — 1 dienā JESSE KETCHUM skolas telpās, 61 Davenport Rd., vai arī DV grāmatnīcā — Latviešu namā.

*DV grāmatnīca*

# Triju klubu sadarbība

Sv. Katrīnu pilsēta, Ontario provinces pašos dienvidos, ar vairāk kā 100.000 iedzīvotājiem, kuŗu skaits vēl vienmēr aug, pēdējā laikā izvērtusies plašumā. Vakaros no augstienēm paveŗas brīnišķīgs skats, kad pilsēta mirdz savos uguņos. Tikai desmit jūdžu attālumā no tās Niagaras upes ūdeņi, pēc varenā kriituma, dodas lejup uz Ontario ezeru un veido robežu ar Amerikas Savienotajām valstīm. Pilsētas attīstība liekama uz apkārtnes augļīgās augsnes lēses. Novads pazīstams ar labu vīnogu, ķiršu, fiziķu un citu augļu ražu, kas labvēlīgajos klimatiskos apstākļos padodas sevišķi bagāta.

Sv. Katrīnās apmetušies ap 400 latviešu, kas rosīgi nodevušies arī sabiedriskai dzīvei. Ūdeņu bagātība paveŗ labas iespējas zivju makšķerēšanai. Jau 18 gadus darbojās vietējais latviešu mednieku un makšķernieku klubs, draudzīgi sadarbojoties ar Hamiltonas un Toronto klubiem, katru gadu vienam no tiem rotācijas kārtībā veicot kopējo pasākumu organizēšanas darbu, šogad Sv. Katrīnu klubam, kuŗu pašreiz vada Harijs Freimanis.

Ziemu visi trīs klubi uz Simko ezera ledus sacentās asaru žilbulēšanā. Šādas sacīkstes notiek ik gadu, izcīnot draudzības kausu un paturot to īpašumā, ja izcīnīts trīs gadus pēc kārtas, vai trīs reizes ar pārtraukumiem piecu gadu laikā. Toronto klubs jau ieguvis īpašumā divus kausus. No Sv. Katrīnām ziemas sacensībās piedalījās 21 dalībnieks. Lielākais loms parasti bijis 40 asaru virs 8 collām. Ar vienādu zivju skaitu vietu sacensībā izšķir loma kopsvars.

Katru vasaru tiek rīkotas ekstemās makšķerēšanas sacīkstes, šogad tās notika Nipisinga ezerā, piedaloties 35 makšķerniekiem. Pirmās vietas ieguvēja loms bija 8 mārc. smaga līdaka. Šāgada jūnijā Sv. Katrīnu klubs Niagaras upē vadīja 18. tradicionālo zušu makšķerēšanu, 80 dalībniekiem izvelkot kopskaitā 60 zušu; lielākais bija 5 mārc. un 5 unces smags, to nomakšķerējot P. Rozītim no Hamiltonas.

Katru gadu septembrī risinājās visu triju klubu šaušanas sacīkstes, piedaloties arī tautiešiem no ASV klubiem. Šogad sacīkstes notiks 11. septembrī. Galvenās sacensību klases — šaušana ar mazkalibra šauteni un māla baložu šaušana. Piedalās arī jauniešu grupas un sievietes Mednieciībā Sv. Katrīnu klubs nav parādījis redzamu rosmi, bet tā vairāk piekopta individuāli. Aktīvākais mednieks bija K. Zustāns.

V. R.

## APKALPOTĀJS VAJADZĪGS

**Sv. Andreja baznīcā Toronto.**

Lūdz zvanīt A. Zaķim 421-6291 vai M. Vagneram 241-9220, vakaros.

# TORONTO ZIŅAS

● Sidrabenes pārvalde, piedaloties Sv. Andreja draudzes mācītājam A. Čopam un draudzes priekšniekam R. Rozem, savā 21. augusta sēdē apsprieda vajadzību paplašināt sabiedriski kultūrālo rosību vasaras sezonās Sidrabenē. Atzina, ka šo lauku īpašumu, kas atrodas no visām pusēm ērti sasniedzamā vietā, vispārējām nacionālās kopības vajadzībām pēdējos gados vairs pietiekami neizmanto. Vienojās, ka bez tradicionālā Jāņu sarīkojuma nākamgad, kādā no jūlija vai augusta nedēļas nogalēm organizējama sarīkojumu virkne, kas sāktos sestdienas priekšpusdienā, turpinātos svētdien, bet ja tā iekrīstu „garā nedēļas nogalē", ilgtu vēl pirmdien. Sarīkojumu virknē ietilptu, piemēram, koru koncertu, brīvdabas teātŗa izrādi, sporta un vingrojumu demonstrācijas, kādu īpašu dievkalpojumu, tautas deju uzvedumu, apģērbu un kostīmu skates, gleznu un daiļamatniecības izstādes, priekšlasījumus, paneļdiskusijas par sabiedriski aktuāliem tematiem u. c. Iniciātoru komisijā sarīkojumu norises izplānošanai, ar uzdevumu apzināt iespējas, ievadīt sarunas, tiklab ar vietējām, kā citurienes kultūrālās pašdarbības kopām, grupām un organizācijām, ievēlēja Sidrabenes pārvaldes priekšnieku P. Plīsi, O. Liepu un B. Upānu. Tradicionālo „Sidrabeniešu vakaru" šogad nolēma sarīkot sestdien, 18. septembrī plkst. 7.30 vakarā, Sidrabenē.

● Sv. Jāņa draudzē, sākot ar septembŗa mēnesi, kārtējie dievkalpojumi atkal sāksies plkst. 11 rītā. 12. septembrī Jorkas kapsētas latviešu nodalījumā būs kapu svētki, piedaloties visiem trim Toronto ev.lut. draudžu mācītājiem 26 sept. dievkalpojumu vadīs viesis — māc. Māris Ķirsons no ASV. Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties nākamgada maijā, jāpiesakās līdz oktobŗa sākumam. Draudzes svētdienas skola atsāks mācības 17. oktobrī.

● Māc. A. Cops 24. augustā Sv. Dzeimsa krematorijā izvadīja pēdējā gaitā 20. augustā traģiskā nāvē mirušo 51 gadu veco architektu Edgaru Kaņepu, kas beidzis dzīvi pašnāvībā, nošaujoties. Nelaikis atstāj Toronto dzīves biedri Ainu un 19 g. veco meitu Zani, kas pabeigusi ģimnaziju un atradās Rietumvācijā.

● Archibīskaps A. Lūsis 28. augustā no „Russel" bēŗu mājas uz Trafalgaras kapiem Okvillē izvadīja Vizmu Adi, dzim. Polis, kuŗa, nepārciešot sirds operāciju, nomira 26. augustā Sv. Miķeļa slimnīcā, Toronto. Viņa bija dzimusi 1933. g. 30. jūlijā. Aizgājēja atstāj vīru Manfredu un četrus mazgadīgus bērnus — divus zēnus un divas meitiņas, vecumā no 9 — 13 gadiem, kā arī vecākus un brāli Torpnto.

● Toronto latviešu biedrības sestdienas skola jauno mācības gadu uzsāks 11. septembrī, plkst. 10 rītā „Jesse Ketchum" pamatskolā (61 Davenport Rd.) ar bērnu dārzu, pirmskolu un 8 kārtējām klasēm, kā arī speciālu klasi bērniem, kas neprot latviešu valodu un otru speciālu latviešu valodas klasi pieaugušajiem. Jaunu skolēnu reģistrēšana 11. septembrī skolas telpās no plkst. 9 — 9.45 rītā. Skolotājiem jāierodas skolā pl. 8.30. Skolotājiem iepriekšēja apspriede 7. sept. plkst. 8 vak. Latviešu namā. Līdzšinējiem skolēniem jāierodas skolā 9.45.

● Toronto latviešu tautas augsskolas sestdienas ģimnazija atsāks mācības 10. septembrī plkst. 6 vakarā Latviešu namā. Jaunu audzēkņu reģistrēšanās turpat stundu agrāk.

● Dainas koris atsāks mēģinājumus 13. septembrī plkst. 7.30 vakarā Sv. Jāņa baznīcas sabiedriskajās telpās diriģentes Almas Skudras - Kārkliņas vadībā. Kora valde lūdz pieteikties jaunus dziedātājus visām balsīm pie kora priekšnieces Aijas Kārkliņas, tālr. 625-0500, vai koŗa mēģinājuma laikā. Dainas koris pieteicis savu piedalīšanos dziesmu svētkos 1972. gada jūlijā Vankuverā un 1973. gadā Klīvlendā.

● Latviešu nama valde un dāmu komiteja 2. oktobrī plkst. 6 vakarā ar īpašu sarīkojumu atzīmēs nama 7. gadskārtu, priekšnesumu programmu sniedzot DV teātŗim režisora Hugo Miķelsona vadībā. Deju mūziku spēlēs A. Grīnberga kapella no Hamiltonas. Gada svētku sarīkojumā noskaidrosies arī dāmu komitejas rīkotās loterijas laimīgo ložu ieguvēji, kuŗi varēs būt klāt izlozē, iegādājoties loterijas zīmes jau iepriekš.

● DV Toronto nodaļas bibliotēkars E. Plūme izska sirsnīgu pateicību visiem labvēļiem, kas DV 2. globālo dienu laikā ziedojuši bibliotēkai līdzekļus, grāmatas un inventāru, sevišķi atzīmējot DV Londonas (Ont.) nodaļas devumu jaunu grāmatu iegādei. DV Otavas nodaļa nodevusi skaitliski lielāko grāmatu un žurnālu ziedojumu, bet no atsevišķiem ziedotājiem — Elvira un Rudolfs Libergi Toronto. Bibliotēka izniedz grāmatas lasīšanai arī tautiešiem, kas nav DV biedri.

● Sidrabenes nometnes apmeklētāji šovasar nozaudējuši vai piemirsuši dažādas mantas, to vidū vairākus rokas pulkstenus, kas saņemamas Sidrabenes kafejnīcā pie U. Maksiņa, vai Toronto, zvanot OX 1-7618.

### Papildinājums

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā 4. lappusē raksta „Saņemtas neskaitāmas..." 2. slejas 3. rindkopas sākumā misekļa dēļ izpalikusi teikuma daļa. Rindkopas sākuma teikumam pilnā tekstā jābūt: „Atsevišķo autoru honorārus komponistiem, kuŗu dziesmas atskaņotas globālo dienu sarīkojumos, sēdē nolēma iemaksāt LNAK autoru honorāru fondā, vienīgi J. Kalniņam kā simbolisku honorāru nosūtot 50 dol. tieši par svētkos atskaņotajiem darbiem un pūlēm, izvērtējot mūzikas sacensībā iesūtītos skaņdarbus."

# Rudolfs Roze jubilārs

Toronto Sv. Andreja draudzes priekšniekam Rudolfam Rozem 3. septembrī piepildījās 70 mūža gadi. Dzimis Zaļenieku pag. Greenfeldes muižā kā zemkopja dēls. Pirmajā pasaules karā viņa vecāki izceļojuši uz Ukrainu, kur drīz miruši, Rudolfam paliekot radu ģimenes gādībā. Atgriezies dzimtenē 1918. gadā, R. Roze no 1920. gada jūlija līdz 1940. gada augustam strādājis valsts dienestā. 1924. gadā slēdzis mūža derību ar dzīvesbiedri Karolīnu. Jelgavā viņš piederēja pie Sv. Annas draudzes līdz 1934. gadam, kad sakarā ar darba vietas maiņu bija jāpārceļas uz Rēzekni, kur darbojās vietējās draudzes padomē. R. Rozes darbības laikā Rēzeknē uzcēla jaunu draudzes baznīcu, kuŗu izmantoja arī vietējais garnizons.

Izceļojis uz Vāciju 1944. gada oktobrī un piederējis pie „kanaku" cilts, R. Roze bija iesaistīts

Rūdolfs Roze

pie tanku grāvju izbūves Tornā. Atradis Vācijā savus piederīgos, nokļuva vairākās bēgļu nometnēs. Vienā no tām, Hokensbilē pie Ziemeļjūras, kopīgi ar māc. E. Pavasaru, sagatavojis telpas dievkalpojumiem. „Vai atceraties, kā mēs Hokensbilē tos solus nesām, lai sagatavotu telpas dievvārdiem?" māc E. Pavasars satiekoties allaž jautā.

Rudolfs Roze uz Kanadu izceloja 1944. gadā, lai strādātu lauku darbos, ģimenei atļaujot iecelot Kanadā tikai tad, ja ģimenes galvam bija nodrošināts darbs, noguldījums bankā un atrasta pastāvīga dzīves vieta.

Kad 1949. gadā no meža darbiem Toronto ieradās māc. A. Gaudiņš, viņš piektdienas vakaros Bonda ielas mazajā baznīcā pulcināja tautiešus. Tur tad arī dzima doma dibināt latviešu draudzi. R. Rozi izraudzīja par pirmo draudzes priekšsēdi. Valdē vēl darbojās H. Puntulis, O. Perro un tagad mūžībā aizsauktie Fr. Gailītis un P. Ziediņš.

Kā Sv. Andreja draudzes pārstāvis R. Roze piedalījies Draudžu apvienības ģenerālkonferencēs — 1963. g. Kalamazū, 1966. g. Klīvlendā, 1969. g. Detroitā un Kanadas apgabala konferencēs Montrealā, Hamiltonā un no 1952. g. līdz 1970. g. sešās konferencēs Toronto. 1963. g. izraudzīts Draudžu apvienības vēlēšanu komisijā un bija tās vadītājs ģenerālkonferencē. 1967. g. konferencē ievēlēts no Kanadas draudžu apvienības apgabala Baznīcas virsvaldē un izraudzīts tajā par sekretāru. Izpilda sekretāra pienākumus arī Baznīcas virsvaldes prezidijā. R. Roze ir Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes priekšnieks kopš dibināšanas dienas, darbodamies šajā amatā līdz šim laikam.

Jubilejas dienā R. Rozi sveica draudzes mācītājs A. Čops draudzes valdes un dāmu komitejas pārstāvji, pasniedzot ziedus un velti, novēlot spēkus, izturību un labu veselību draudzes darbā strādājot.

A. L.


**TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRIBA**

**Latvian (Toronto) Credit Union Limited**

**491 College St., Toronto 174, Ont.**

**tel. 924-2775**

**maksā**

**5¼% PAR NOGULDĪJUMIEM**

**6% PAR ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMIEM**

**Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.**

**REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 VAI $5000.00.**

**Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā, sestdienās līdz 15. septembrim slēgts.**


# Mūsu karogie

## SVINIGS VASARAS VIDUSSK

Garezera vasaras v idussk mācību nobeiguma un absolv izlaiduma akts šovasar sakri 3. dziesmu dienām Garezera augustā. Brīvdabas baznīcā esošos uzrunāja skolas dire K. Baltiņš, norādīdams uz s galveno uzdevumu, līdzteku nāšanām, stiprināt arī drau un latvietību, kā arī atga dams Garezera devīzi. — vam un Latvijai.

Vasaras vidusskolu beidza dis Aistars no Čikagas, I Jurjāne no Klīvlendas, Ilze bule no Filadelfijas un S Zemjāne no Mineapoles. A ventus apsveica ALAs vicep sēdis un izglītības biroja tājs Tālivaldis Bērziņš, at jot, ka vasaras vidusskol meklē skolēni no visa konti tā nostiprinot savu tēvu v un iegūstot latvisko izg LNAK padomes prezidija pi vicepriekšsēdis un palīdzība zares vadītājs V. Upeslācis, sveicienus no Kanadas latvie skubināja: „Pūlaties kļūt l latviešu ģimnazija visā b pasaulē!" Viņa vēlējums augt Latvijai, kļūt par l Amerikas pilsoņiem, savās tomēr paliekot latviešiem. vietā plīvo divi karogi — A Latvijas, bet pēdējam ir mūsu tēvzemē, tam jāplīvo Jūsu uzdevums un svētākai nākums gādāt, lai tas tur tu!" nobeigumā teica V. lācis.

Absolventu pārstāve Zemjāne teica: „Mēs stāva su priekšā un esam laimī mūsu vecāki un skolotāji i tušies mūs izaudzināt p

# SAVIENOT

## MINEAPOLE

● „Crystal Lake" kapsēta viešu nodalījumā māc. P. L izvadīja Otiliju Indi, dzim rovica, kas šās zemes dzīve tas beidza, piedzīvodama mūžu, turpat pilnus 88 gad šķirsta goda sardzē stāvēj nadzes un vanagi. Aizli dziedāja latv. ev-lut. dr dāmu komitejas dubultkv diriģ. G. Kalmītes - Skujiņ dībā. Pie aizgājējas kapa vārdus teica draudzes dām mitejas priekšniece E. Zin DV apvienības priekšnie Augstkalns, vanadžu priekšniece Z. Bulate un I ātra sekretāre E. Adamson liekot ziedus un vainagus. ķe bija dzimusi 1884. gada vārī Lejasciema pagastā, mūža daļu pavadot Rīgā u bodamās Sievišu palīdzība pusē, arī aizsardzēs, bet okupācijas laikā — Kārav līdzībā, aprūpējot ievaino ģionārus slimnīcās. Apbalv Latvijas brīvības cīņu 10 piemiņas medaļu un Sievie līdzības korpusa goda zīm ļu gaitās Vācijā darbojusi saimniecības vadītāju bērnu kolonijā, bet pēc ie nas 1951. gadā ASV, uzņē saimnieces pienākumus p Akermaņa sponsorētā bārenīem un karavīru b Darbojusies latviešu d dāmu komitejā un DV bā, kādu laiku pildot vanac des locekles pienākumus. vota ar DV zemes valde rakstu un centrālās vald nības rakstu.

A

● Latviešu nams pabeid būves darbus tresā stāvā, rodas sarīkojumu zāle u telpa. Pašreiz izdara re bus pirmā stāva dzīvokl paredzēts nama apkopēja koties rudens sezonai vē ciešams vismaz 150 jaun To iegādei pirmie atsauk Bulāte (20 dol.), A. Blic M. Grudulis (25), J. un A licis, V. Kontars, (20), manis un A. Freimanis nadas (10). 28. augustā namā) bija sarīkota „Kr le," lai gūtu līdzekļus in papildināšanai.

## KLĪVLENDA

● Gleznotājs Jānis Ans vūdas gleznotāju biedrī dē starp vairāku gleznc darbiem ieguvis pirmo par savu gleznu „Puķe technikā.

● „Fairview" slimnīcā gustā ar sirdsdarbības miem ievietots Klīvlend

# Mūsu karogiem japlivo Latvijā

**SVINIGS VASARAS VIDUSSKOLAS IZLAIDUMA AKTS GAREZERĀ**

Garezera vasaras vidusskolas mācību nobeiguma un absolventu izlaiduma akts šovasar sakrita ar 3. dziesmu dienām Garezerā 15. augustā. Brīvdabas baznīcā klātesošos uzrunāja skolas direktors K. Baltiņš, norādidams uz skolas galveno uzdevumu, līdztekus zināšanām, stiprināt arī draudzību un latvietību, kā arī atgādinādams Garezera devīzi. — Dievam un Latvijai.

Vasaras vidusskolu beidza Valdis Alstars no Čikagas, Laima Jurjāne no Klīvlendas, Ilze Cerbule no Filadelfijas un Silvija Zemjāne no Mineapoles. Absolventus apsveica ALAs viceprieksšēdis un izglītības biroja vadītājs Tālivaldis Bērziņš, atzīmējot, ka vasaras vidusskolu apmeklē skolēni no visa kontinenta, tā nostiprinot savu tēvu valodu un iegūstot latvisko izglītību. LNAK padomes prezidija pirmais viceprieksšēdis un palīdzības nozares vadītājs V. Upeslācis, nesot sveicienus no Kanadas latviešiem, skubināja: „Pūlaties kļūt lielākā latviešu ģimnazija visā brīvajā pasaulē!" Viņa vēlējums bija augt Latvijai, kļūt par labiem Amerikas pilsoņiem, savās sirdīs tomēr paliekot latviešiem. „Šai vietā plīvo divi karogi — ASV un Latvijas, bet pēdējam ir vieta mūsu tēvzemē, tam jāplīvo tur! Jūsu uzdevums un svētākais pienākums gādāt, lai tas tur plīvotu!" nobeigumā teica V. Upeslācis.

Absolventu pārstāve Silvija Zemjāne teica: „Mēs stāvam jūsu priekšā un esam laimīgi, ka mūsu vecāki un skolotāji ir centušies mūs izaudzināt par īstiem latviešiem. No sirds par to jums pateicamies." To sakot runātājas balss noslāpa asaras. „Asaras nostiprina patiesu draudzību," mierināja skolas direktors K. Baltiņš.

Bērnu vecāku vārdā runāja absolventes Laimas Jurjānes tēvs, sacīdams: „Mēs esam lielu pateicību parādā Garezera skolai un tās audzinātājiem. Bērns ģimenē uzaug daļēji. Tālākais veicams skolai. Skolotāji, kuriem pašiem sirdī mīt tēvzemes mīlestība, to pratīs iedēstīt arī bērnos. Jaunatne būs tā, kas vedīs mūsu karogu atpakaļ uz Latviju."

ALAs izglītības biroja vasaras skolu nozares vaditājs Ed. Avots, kas ir pirmais pamatu licējs Garezera vasaras vidusskolai, pakavējās pie skolas izveidošanas, kuru idejas apšaubītāji apzīmējuši par „skolu mežā". Viņiem atbildot, tagadējais Garezera administrātors māc. V. Vārsbergs teicis: „Skola ir plānota un skola būs!" Pirmie skolotāji bijuši Rasma Sināte, Hermanis Kreicers un Mirdza Paudrupe. Ed. Avots ierosināja skolu turpmāk pārdēvēt par ģimnaziju.

Garezera vidusskolā šajā vasarā darbojušies 20 skolotāji, to vidū arī mācību pasniedzēji ar diviem zinātniskiem gradiem, vairāki skolotāji ar Latvijas praksi. Kā to norādīja skolas direktors K. Baltiņš, trūkst kā dzīvojamās, tā mācību telpas. Atrisinājums varētu būt, ja sūtītu vecāko klašu skolēnus turpināt mācības Ministeres ģimnazijā, Rietumvācijā. Audzinātāji saņēma ziedus, bet direktors klaipu rudzu maizes.

E. B.

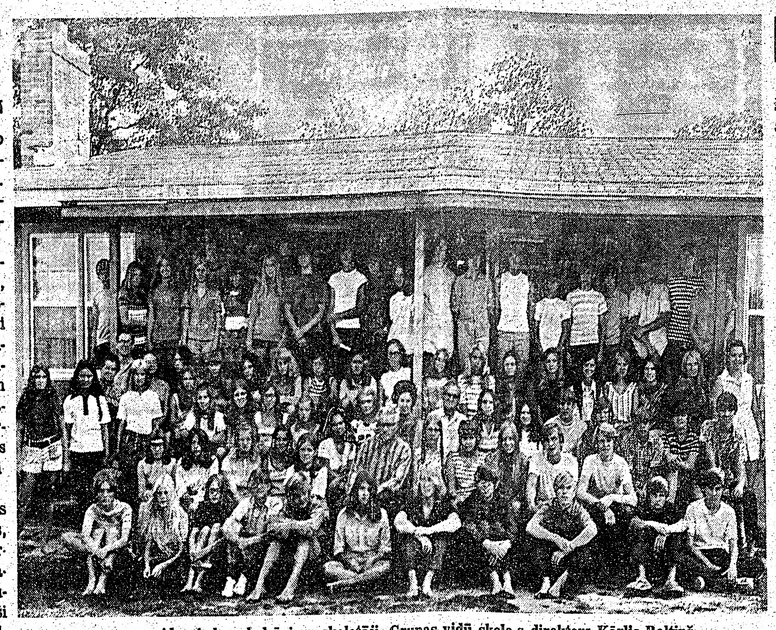

Garezera vasaras vidusskolas skolēni un skolotāji. Grupas vidū skola s direktors Kārlis Baltiņš.

Foto: F. Ritums

# Tērpu parāde Garezerā

Daudzo šāsvasaras sarīkojumu vidū Garezerā risinājās arī latvisko tērpu parāde, kuŗa bija pulcinājusi ap 300 interesentu. Pēc apmeklētāju atzinuma, tā bijusi „vienreizēja". Tērpus demonstrēšanai Milvoku latviešu dāmas A. Zepes vadībā bija gatavojušās vairāk par gadu. 40 dažādu paraugu vidū bija arī demonstrētājas sākot ar 10 gadu vecumu Pēc nometnes administrātora V. Vārsberga ievadvārdiem, tērpu skati prožektoru gaismā pārņēma Elza Tauriņa, pati tērpusies greznā, latviskiem rakstiem izraibinātā vakartērpā. Biruta Salaka demonstrēja 7 dažādus pašas gatavotus tērpus — ceļošanai, ar Kuldīgas jostu rakstiem, sauktos „trimdas tērpu" ar Vidzemes ornamentiem, modernu bikšu kleitu, sporta kleitu, izšūtu krusta dūrieniem, kas prasījusi 500 stundu darba, kostīmu uzvalku, ikdienas tērpu u. c. Tērpus rādīja arī Ženija Šalta, kas kādai jaunai demonstrētājai bija vecmāmiņa, bet pašas jaunākās demonstrētājas, Tina, Tera un Tema, viņas brāļa meitas. Vakara vaditāja šo dzimtu dēvēja par „trim paaudzēm".

Ievērību vēl saistīja Monikas Veldres, S. Breņķes gatavotais tērps, Anitas Inveisas 3 mēnešu darinātais, Martas Cakares ar 95 gadu vecas vecmāmiņas Latvijā austu drānu, Gundegas Peniķes melnais vakartērps un Birutas Kreišmanes adītais tērps. Kleitas godiem rādīja Mirdza Tocupe un Anna Zepe, mākslas audējas E. Puriņas stilizējumā. Ikdienas tērpus demonstrēja Nora Tocupe un Ilga Inveisa. Māras Lībantes zilā tērpa darinājums izcēlās ar to, ka pat tērpa pogas bija apvilktas ar latvisko rakstu drānu. Nīcas tradiciju tērpu (E. Puriņas stilizētu) rādīja Dace Zepe, bet Rucavas krustdūrienu kleitu — Zenta Lazdiņa. Pie vairākiem tērpiem bija piestrādājusi arī mākslas audēja E. Kesnere. Visus darinājumus greznoja piemērotas latviskas rotas un dzintara krelles. Tērpu parādi, kas risinājās turpat divas stundas, krāsainās gaismās efektīvi izcēla gaismotājs Jānis Mintiķis.

„Nevar būt iebildumu par redzēto tērpu vienreizējo skaistumu. Katra sieviete ar lepnumu tādus nēsātu. Bet vai ikviena no mums, klātesošām, būs spējīga arī tādus izgatavot? Un ja atrastos gatavotāja, vai mēs spētu iegādāties tērpu, pie kuŗa piestrādāts 500 stundu?" sprieda kāda no skatītājām.

Tērpu parādes organizētāja A. Zepe saņēmusi aicinājumus līdzīgas skates vēl šoruden sarīkot arī Grand Rapidos, Omahā, Čikagā un Detroitā.

V. Boķis

# Pa seno banditu pēdām

Jūtu var uzskatīt par kanjonu štatu, bet visus kanjonus nav iespējams apmeklēt. Katram ir kāda īpatnība un skaistums, kuŗa dēļ no Ņujorkas ir vērts braukt 2500 jūdzes. Bet arī sešu nedēļu atvaļinājums nav pietiekami ilgs laiks, lai tos visus apskatītu.

Par kanjonu var uzskatīt dziļu gravu vai ieplaku, kas parasti ir dažāda veida klinšu veidojumi. Lai nokļūtu Braisa kanjonā, jābrauc caur Sarkano kanjonu, kur klinšu veidojumiem ir okera krāsa. Šī grava nav liela, nav arī ievērojama, nav atzīmēta nevienā tūristu grāmatā, bet tai nevar pabraukt garām, jo atrodas uz vienīgā ceļa, kas ved uz Braisa kanjonu. Klinšu krāsa ir tik spilgta, ka pēkšņi jāapstājas un jāvēro krāsu skaistums.

Braisa kanjons ir kā gotiska stila katedrāles ar daudziem torņiem, kas veidotas baltā vai sarkanā krāsā dažāda veida klinšu bluķos. Lietus, vējš un saule gadu miljonos izveidojuši tēlus pēc dabas patikas. Tie visi ir kaļķakmens veidojumi, sārtā krāsa radusies no dzelzs piemaisījuma. Jo vairāk dzelzs, jo sārtāka krāsa. Parkā ierīkots kāds ducis mašīnu nobrauktuvju, lai tūristi varētu labāk vērot neparastos skatus. Bet ne vienmēr daba izveidojusi tikai „katedrāles". Ir arī milzu adatas ar „cepurēm", ir dabīgi tilti un kādā vietā redzams pat kaļķakmenī veidots balsts „pūdelis". Starp sarkaniem klinšu veidojumiem aug egles— mikstām, garām skujām, apses baltiem stumbriem un kupli paegli. Pa akmeņiem skraida mazie „čipmanki" un vāverītes, kas labprāt ēstu no tūristu rokas, bet parka noteikumi neatļauj tos barot (citos parkos tas atļauts), jo dažām no tām esot trakumsērga. Dzvnieki nejauši aizkar kādu mazāku akmeni, kas skanēdams nokrīt aizā. Parkā iespējami dažādi pārgājieni pa labi iemītām un izveidotām takām, bet tālam apmeklētājam nav tik daudz laika, lai šādas iespējas izmantotu.

Redzami apmeklētāji, cik vērojams, no dažādām ASV pavalstīm, tomēr visvairāk kalifornicšu. Bija arī mašīnas ar Kanadas provinču, Albertas un Saskačevanas, numuriem. Kāds Kalifornijas pensionārs stāstīja, ka viņš kopš pagājušā gada jūlija sākuma ar savu „māju uz riteņiem" nobraucis 31.000 jūdzes, no tām jūdžu tālāk ir Zaiona nacionālais parks, kur atrodas vairāki kanjoni, bet kas līdz 1968. gadam bija stipri noslēgts. Šogad parka pārvalde ierīkojusi jaunu ceļu uz Koloba kanjonu, no kuŗienes pirkstveidīgi izveidojušies vairāki mazāki kanjoni. Ceļš izbeidzas pie Lī kalnu pārejas.

Lī bija kādas indiāņu un balto šinī vasarā 9500.

Tikai apmēram 60 jūdžu no Braisa kanjona ir Sīdarbreika nacionālais piemineklis ar sarkano klinšu veidojumiem. Ap 50. baņdu vadonis, kas 1857. gadā noslepkavoja 120 emigrantus, kas devās uz Kaliforniju. Tas notika apmēram 60 jūdzes no Ziona parka. Lī kalnu pāreja bija viena no tām vietām, kur banda slēpās, lai izbēgtu no tiesas un likumsargiem. 20 gadus vēlāk, 1877. gadā, Lī tomēr notvēra, tiesāja un pakāra. Ap 30 jūdžu tālāk ir šī parka dienvidu iebrauktuve. No turienes ceļš pakava veidā ved uz klintīm. No šejienes var nokļūt uz Lielo balto troni, Patriarchu pagalmu vai Kalnu lēdiju, bet apgabals starp Lī pāreju un šo dienvidu iebrauktuvi ir tik mežonīgs, ka vismaz tuvākā nākotnē vienīgais veids, kā tur nokļūt, ir jāšana ar mūļiem vai pajaušanās uz paša kājām. Klintis Zaiona parkā ir dzeltenīgākas kā Braisa kanjonā, bet tās neko nav zaudējušas no sava pievilcīguma. Ceļš uz parku iet caur apmēram jūdzi garu tuneli un vairākiem īsākiem tuneļiem. Tuneli ir vairāki „logi", kur braucējs var vērot kalnu daiļumu un mežonīgumu. Tāpēc satiksme caur tuneli nerit raiti, bet ir krietna kavēšanās, gandrīz kā Ņujorkā pēc darba laika beigām, kad jābrauc uz Ņudžersiju.

Šajos parkos nav jūtas lielā karstuma, kāds bija jūtams ziemeļdaļā, jo kalni ir līdz 9000 pēdu augsti un gaiss stipri vēsāks. Pēcpusdienā arī šeit gaiss ir sasilis un ceļotājiem rodas nogurums.

Jūtā nav ūdens bagātību, bet lielākā daļa tuksnešu. Ir dažī ezeri un mazas straujas upītes, Var izmēģināt arī laimi zivju ķeršanā, bet makšķerētājam vajadzīga liela pacietība, lai varētu iegūt kādu foreli. Straujajās upēs ūdens duļķains, nesot līdzi izgrauzto iežu piejaukumus. Saule silda pamatīgi. Vajadzīgas tikai pāris stundas, lai sarkans būtu nevien deguns, bet arī piere un rokas.

Par kanjonu un parku apskatīšanu jāmaksā dolars, citās vietās divi vai trīs. Ja apskatāmo vietu daudz, izdevīgi iegādāties „Zelta ērgļa apliecību" jar 10 dolariem, kas dod tiesības visu gadu apmeklēt nacionālos parkus un pieminekļus bez īpašas piemaksas. To sevišķi izmanto tie, kas vēlas naktis pavadīt teltīs, valsts uzturētās teltošanas vietās.

Netālu no Zaiona parka ir „Rozā koraļu kāpas", kuŗas veido smalkas smiltis, ne baltā, bet spilgti rozā krāsā un vietām atkādina kāpas.

Kanjonlandes un Glena kanjona parki atrodas grūtāk pieejamās vietās, kur grūti ar automašīnām piebraukt. Par to gādājuši īpaši uzņēmēji, kas piedāvā savus pakalpojumus. Šos parkus var apmeklēt gan uz mūļa muguras, gan „džipiem", vai lidmašīnām. Protams, par to labi jāsamaksā, bet atvaļinājumā jau brauc, lai izdotu naudu!" Šeit klimats ir daudz siltāks. Tuksnesī nav arī lielo ceļu. Par skaistajiem skatiem var priecāties tikai pēc krāsu skatu kartiņām.

V. Irbe

# SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

**MINEAPOLE**

● „Crystal Lake" kapsētas latviešu nodaļiņā māc. P. Langins izvadīja Otiliju Indi, dzim. Borovica, kas šās zemes dzīves gaitas beidza, piedzīvodama ilgu mūžu, turpat pilnus 88 gadus. Pie šķirsta goda sardzē stāvēja vanadzes un vanagi. Aizlūgumā dziedāja latv. ev-lut. draudzes dāmu komitejas dubultkvartets diriģ. G. Kalmītes - Skujiņas vadībā. Pie aizgājējas kapa atvadvārdus teica draudzes dāmu komitejas priekšniece E. Zintniece, DV apvienības priekšnieks K. Augstkalns, vanadžu kopas priekšniece Z. Bulate un DV teātŗa sekretāre E. Adamsona, noliekot ziedus un vainagus. Nelaiķe bija dzimusi 1884. gada 17. janvārī Lejasciema pagastā, lielāko mūža daļu pavadot Rīgā un darbodamās Sieviešu palīdzības korpusā, arī aizsardzēs, bet vācu okupācijas laikā — Karavīru palīdzībā, aprūpējot ievainotos leģionārus slimnīcās. Apbalvota ar Latvijas brīvības cīņu 10 gadu piemiņas medaļu un Sieviešu palīdzības korpusa goda zīmi. Bēgļu gaitās Vācijā darbojusies par saimniecības vaditāju YMCAs bērnu kolonijā, bet pēc iecelošanas 1951. gadā ASV, uzņēmusies saimnieces pienākumus prof. J. Akermaņa sponsorētā kolonijā bārenjem un karavīru bērniem. Darbojusies latviešu draudzes dāmu komitejā un DV apvienībā, kādu laiku pildot vanadžu valdes locekles pienākumus. Apbalvota ar DV zemes valdes Goda rakstu un centrālās valdes atzinības rakstu.

Andr. L.

● Latviešu nams pabeidzis pārbūves darbus trešā stāvā, kur atrodas sarīkojumu zāle un kluba telpa. Pašreiz izdara remontdarbus pirmā stāva dzīvoklim, kas paredzēts nama apkopējam.. Sākoties rudens sezonai vēl nepieciešams vismaz 150 jaunu krēslu. To iegūdei pirmie atsaukušies Z. Bulāte (20 dol.), A. Blicaus un M. Grudulis (25), J. un A. Purvlicis, V. Kontars, (20), A. Valdmanis un A. Freimanis no Kanadas (10). 28. augustā (Latviešu namā) bija sarīkota „Krēslu balle„ lai gūtu līdzekļus inventūras papildināšanai.

K-ts

**KLIVLENDA**

● Gleznotājs Jānis Ansons Leikvūdas gleznotāju biedrības izstādē starp vairāku gleznotāju 150 darbiem ieguvis pirmo godalgu par savu gleznu „Puķes", eļļas technikā.

● „Fairview" slimnīcā 16. augustā ar sirdsdarbības traucējumiem ievietots Klīvlendas latviešu biedrības valdes loceklis K. Brāmanis.

● Klīvlendas Šeratona viesnīcā no 4. — 6. septembrim risinājās Ziemeļamerikas latviešu šacha kongress un meistarības izcīņa, piedalotie labākiem šachistiem no ASV un Kanadas. Paredzētas vairākas balvas. Ātrspēles turnīrā 6. septembrī izcīnīs Dr. J. Zemzara ceļojošo balvu.

● Māc. I. Gaide no Parobecku bēŗu mājas uz Riversaidas kapsētu izvadīja Arturu Neilandu, kas miris 84 g. vecumā. Aizgāējej savu dzīves ceļu bija sācis Sīpeles pagastā, Latvijā. Dzimtenē darbojies tekstilrūpniecībā.

J. E.

**MANČESTRA**

● Vietējās latviešu ev.-lut. draudzes kapu svētkos Austrumu kapsētā 22. augustā dievkalpojumu vadīja māc. K. Freimanis un iesvētīja piemiņas zīmes bij. Latvijas armijas štāba kapteinim Kārlim Dekšnim un draudzes pirmajam kasierim, vecajam strēlniekam Robertam Grasim. Kapt. Dekšņa kapakmenī iekalta Latvijas karte un karavīru saulīte, bet nelaika Graša piemiņas akmenī veco strēlnieku nozīme.

● Vidusskolu beigušās jaunietes Ingrīda Dzene, Rudīte Kļaviņa un Ilga Paupe nolēmušas turpināt izglītību universitātē. Draudzes svētdienas skola jauno mācības gadu atsāks 12. septembrī ar dievkalpojumu baznīcā.

P. S.

**KALAMAZŪ**

● Pēc vasaras brīvlaika koŗa Dziesmu Vairogs koristi pulcēsies 11. sept. plkst. 7.30 vakarā Latviešu b-bas telpās, lai atzīmētu koŗa 26. gadskārtu. Gada sapulces un nākošās sezonas pirmais mēģinājums notiks turpat 19. sept. plkst. 4 pēcpusdienā. Turpmākie mēģinājumi ikkatru svētdienu plkst. 4 p.p. Koŗa priekšniece Austra Sīle aicina pieteikties jaunus dziedātājus visām balsīm koŗa mēģinājuma laikā, vai zvanīt tieši diriģentam Arnoldam Kalnājam: 344:3105.

● Latviešu b-bas sarīkojumu daļa atjaunojusi 71./72. gada sezonas koncertu ciklu abonentiem, solot 4 koncertus par 6 dol. 25. septembrī koncertēs Daira Langena (klavieres), 9. okt. — Milvoku koris Dzimtene, janvārā mēn. Rita Dzilna - Zaprauska (soprāns), bet pēdējam koncertam mākslinieks vēl nav apzināts. Abonentu kartes izpērkamas līdz 15. sept. pie sarīkojumu daļas vaditāja A. Bārdeļa, 2945 Gull Rd. lē, Rietumvācijā.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes Mežvidu pārvaldes sarīkojums „Saulriets Mežvidos" augusta pirmās nedēļas nogalē bija radījis plašu atsaucību un tajā varēja sastapt arī cieminus no attālākām vietām — no Detroitas, Čikagas un citurienes. Sarīkojumu atklāja un programmu vadīja skolotāja B. Maine.. Draudzes priekšnieks O. Jirgensons pasniedza teoloģijas kandidātei V. Fricsonel ALAs kultūras biroja goda rakstu un grāmatu veltes, par viņas darbu skolā, bērnu nometnē un audzināšanā vispār. Ciešu kontaktu ar publiku nodibināja skolot. M. Grants, kas ne tikai spēlēja vijoli, bet vadīja arī kopējās dziesmas. Anita Sarma iepriecināja ar klavieŗu spēli, bet Aivars Stūris ar saksafonu. Klausītājus uzajautrināja rež. A. Štama lasītās Lampatāna koŗista gaitas no A. Voitkus grāmatas. P. Aigara Latvijas vasarai veltītās vārsmas skandēja B. Malne. Programmas sniedzējiem ar ziediem pateicās Mežvidu pārzinis E. Avots un draudzes dāmu komitejas priekšniece H. Jansone. Māc. Kr. Hermaņa vadītais svētbrīdis sarīkojuma ievadījumā radīja klusas pārdomas. Saviesīgajā daļā spēlēja jauniešu kapella „Mēs trīs unviņa".

● Dažu latviešu ģimeņu atsaucība, uzņemot gados vecākus pensionārus savā vidū, sagādājot tiem pārmaiņu un šķietamu atvaļinājumu prieku šajā vasarā, bijusi atzīmēšanas vērta. To vairākus gadus pēc kārtas dara J. Prūša ģimene pie Bostvika ezera, kuŗa divas nedējas savā vidū uzņēma V. Zeidmani. Viņš bija arī S. Rudzīša ģimenes no Detroitas, viesis vienu nedēļu Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Mežvidos. Abas pieminētās ģimenes nav nekādās radniecīgās attieksmēs ar V. Zeidmani.

V. Z.

**IZBĒDZIS NIRĒJA UZVALKĀ**

● 31 g. vecais Austrumvācijas ārsts Pēters Doblers peldējis 24 stundās pa Baltijas jūru, līdz viņu 28 jūdzes no Rostokas uzņēmušī rietumvāciešu jachta. Doblers izbēdzis nirēja uzvalkā, apgādāta ar gumijas pleznām. Viņam līdz bijis arī plastikas maiss ar pārtiku un gumijas riņķis, kuŗu ik reizes piepūtis ar gaisu, ja bijusi nepieciešama atpūta. Ārsts izbēgšanai vingrinājies jau divus gadus. Viņš pārdrošo ceļu izvēlējies iepretī Fēmarnas salai, jo jūras krastmalu stingri apsargā komūnistu sargi. Dr. P. Doblers apmeties pie saviem radiem Ķīlē, Rietumvācijā.

## Miris agr. Arnolds Šteinhards

Kalamazū 12. augustā 60 gadu vecumā veļiem piepulcējies agrākais brīvības cīņu dalībnieks Arnolds Šteinhards. Viņš bija dzimis 1910. g. 15. septembrī, cariskās Krievijas kaŗa ārsta plkv. A. Šteinharda ģimenē, bet tai pārceļoties uz Latviju, uzsācis studijas lauksaimniecības fakultātē, Latvijas universitātē Rīgā. reizē pievienodamies korporācijas Lettonia saimei. Pēc studiju beigšanas bijis mazpulku inspektors Ilūkstes apriņķī, darbību izbeidzot Baigajā gadā un pārceļoties uz lauksaimniecības skolu Rūjienā par skolotāju. 1941. gada 14. jūnija deportācijā A. Šteinharda ģimene izsūtīta, izglābjoties vienīgi pašam un 6 gadus vecajam dēlam Gunāram, tajā laikā ciemojoties uz laukiem. Pēc komūnistu padzīšanas A. Šteinhards brīvprātīgi cīnījies pie Volchovas, bet pēc kontūzijas nozīmēts aizmugures dienestam. Pēc kaŗa no Augsburgas nometnes izceļojis uz ASV un kopš 1950. gada dzīvoja Kalamazū, pēdējā laikā strādādams „Upjohn Co." uzņēmuma laboratorijā, rosīgi piedalīdamies arī latviešu sabiedriskā dzīvē, būdams arī DV Kalamazū apvienības līdzdibinātājs.

Arnolds Šteinhards †

Aizgājēju, piedaloties kuplam pavadītāju pulkam, 16. augustā guldīja Riversaides kapsētas latviešu kapu nodalījumā, sērās titajam Lettonia karogam liecoties pār viņa kapu. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri un dēlu Latvijā, trīs meitas ar ģimenēm ASV māsu Kāru, komponista Haralda Berlino dzīvesbiedri, Kanadā un māsu Latvijā.

E. B.

# Vēl piecas urnas

**BRĀĻU KAPOS KATSKIĻOS**

Saulainā 17. augusta priekšpusdienā Martas Apeles un architekta Arvīda Ādamsona vadībā, braucām uz Brāļu kapiem pie „Rozā tas", Ņujorkas pavalsts Elka parkā. Mums līdz bija slotas, beržamās sukas, darba cimdi, zaļās ziepes, spaiņi un grābekļi. Ltn. Alfredam Šternam bija arī smilšu papīrs un krāsotāju piederumi.

Baltas kapsētas ieejas kreisajā pusē mūs sveica astoņas pēdas augsta un divdesmit pēdu gara plāksne ar uzrakstu centrā „Tēvzemi un „brīvībai". Pāri piemiņas plāksnei un Brāļu kapu atdusas vietas akmeņiem vēlās pāri ziepju putas, švirkstēja sukas un balto kapsētu skaloja spodru skaidrā ūdens šaltis. No akmens grīdas slotas un sukas aizslaucīja nokaltušos ziedus un lapas. Zālājā sprausloja zāles pļāvēja motors. Smaržoja vīstošā zāle.

Marta Apele ir pašreizējā invalību apv.-bas pr-ka Leopolds Apeļa dzīvesbiedre. Viņa stāsta: „Mēs šeit sarīkojam trīs spodrības dienas gadā — maijā, augustā un oktobrī, kad paredzētie piemiņas brīži."

Brāļu kapu altāri, piemiņas plāksni un urnu kapenes akmenī iemūžināja architekts Arvīds Ādamsons. Tas nav tikai sauss architekta darbs, tajā runājusi viņa sirds. Balto kapsētu spodrinot viņš visiem gāja pa priekšu un pēc padarītā darba vēl ilgi stāstīja, ka kapenes šajā vietā var saglabāties simtiem gadu. Skats slid pār cīnītāju piemiņas plāksnēm. Pie dažām vēl kaltušas sarkanu rožu lapas—kā asins pilieni.

Kapu altāra abās pusēs uz akmens postamentiem svētuguns trauki kā mūžīgās dzīvības kausi paceļas pret vasaras saulainajām debesīm. Baltas kāpnes, visapkārt meža zaļums un Katskiļu kalnu zilganais skaistums.

Invalīdu atpūtas namā „Rota" būt ciemiņam ir prieks. Vēl vecā gvarde jauneklīgi turās. Pulkvedis Līcis ar drošu karavīra soli iziet telpai cauri un acis — mute smaida.

Augusta priekšpēdējā svētdienā bija kapu svētki. Mācītājs Gulbis teica svētrunu, pieminēdams kapus, kas palika ceļmalā, kapus, kas palika bez krusta un lūgšanas. Mūžīgajam mieram vēl atdeva piecas urnas, starp tām LKOK Kārļa Michelsona, maj. Vilchelma P. Celma un vītn. Kārļa Ķeņģa pelnu urnas. Karavīrus godinot un aizvadot mūžīgai dusai pusmastā noliecās karogs, dziedot bērnu nometnes meiteņu korim.

Baltajā kapsētā svētuguns trauki, pilni ar liesmu, savijās kopā ar sauli un ziediem.

Austra Vītoliņa

Skats uo Brāļu kapiem un talcinieki: arch. A. Ādamsons, Marta Apele, Austra Vītoliņa, Kārlis Ādamsons jun., J. Zeltiņš, K. Kopans, ltn. A. Šternus un K. Krūmiņš.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
TORONTO 12., tel. 782-7246 377 GLENGARRY AVĒ.,

NEMAKSĀJIET VELTI IR. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MĀJAS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Markham — Lawrence: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs ar izbūvētu pagrabu, 2 virtuves, 2 vannas istabas, privāts iebraucamais ceļš. Iemaksa $3500.

Victory Park — Eglinton: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja. Divas izbūvētas istabas pagrabā, 2 vannas istabas. Privāts iebraucamais ceļš. Pilna cena $28.700, iemaksa $3000. 7002$gaucrb.8

Yonge — Lawrence: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, garāža. Kopējā cena $30.900.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM BEZ GALVINIEKIEM UZ NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISA PILSĒTA.

# Šekspira festivāls Stratfordā

### ETNISKĀS PRESES DARBINIEKU CEĻOJUMS PA ONTARIO PROVINCES DIENVIDIEM (3)

Ceļojot gar Erie ezera krastu, dabīgi, bija jālegriežas arī kādā zivju pārstrādāšanas fabrikā, tāpēc mūsu autobuss piestāja „Omstead Fishery Plant" uzņēmumā Vitlejā (Wheatley). Minētā fabrika pārstrādā jūras un ezera zivis konservos. Pārstrādāšanas darbs noris uz lentes. Visapkārt pa caurulēm plūst ūdens, kādēļ strādnieces tērpušās gumijas zābakos un priekšautos. Kādā citā fabrikas nodaļā vairākas sievietes lobīja sīpolus. Telpā gan darbojās ventilātori, kas sīvo sīpolu smaržu izvēdināja, taču mums gaiss tomēr „koda acīs".

„Izraudājušies" iznācām ārā saulē, lai sēstos savā autobusā un brauktu uz Četamu Chatam). kas ir ievērojama lauksaimniecības produktu izvērtētāja. Pilsētai cauri tek Temzas (Thames) upe, kas pavasaros pārplūst. Pirmie pionieri Temzas upes ielejā apmetušies 1719. gadā un nodarbojušies ar kuģu būvēšanu. Upi šķērso vairāki tilti.

Četamā ir 32.000 iedzīvotāju un tajā atrodas vairākas modernas rūpnīcas — lauksaimniecības mašīnu fabrika, „Libby's" saķņu un dārzāju konservu fabrika, kas aizņem 416.000 kvadrātpēdu lielu platību, graudu dzirnavas u. c. „Libby's" uzņēmums nodarbina ap 600 strādnieku un pazīstams kā lielākais skābo kāpostu ražošanas centrs. Pilsētā dzīvo īri, skoti, franči, beļģi, vācieši, japāņi. Četama lepojas ar divām modernām slimnīcām, kuŗu būve izmaksājusi 7 milj. dolaru. Pilsētā daudz skaistu parku ar strūklakām. Tekumsē parka tuvumā atrodas moderni būvētais Temzas teātŗa nams ar 800 sēdvietām. Tā paspārnē atrodas arī gleznu galerija un citas mākslas un daiļamatniecības nozares. Teātris ir bezpeļņas sabiedrība, ko atbalsta Ontario mākslas padome, individuālie un organizāciju ziedojumi.

Londonas pilsēta bija priekšpēdējā apstāšanās vieta, kur bija paredzēta apmešanās Londonas viesnīcā. Vietējais preses klubs savās telpās bija rīkojis vakariņas. Bez kluba vadītāja Florsika bija ieradies arī Londonas pilsētas galvas vietnieks Roberts Mans un tūrisma daļas pārstāvis A. F. Mendijs. Omulīgajās pagraba telpās etniskās preses pārstāvji pakavējās pie atspirdzinājumiem un uzkodām. Šeit iz sniedza arī ieejas zīmes zirgu skriešanās sacīkstēm. Pēc tām, atgriežoties Londonas viesnīcā, ekskursijas vadītājam F. A. Venam pasniedza dāvanu — vikingu kuģa metalla atveidojumu reljefā. Dāvanu saņēma arī etniskās preses asociācijas prezidents V. Mauko.

Nākošās dienas rītā notika Londonas pilsētas apskate, apmeklējot tās parkus, Rietumuniversitāti un citas vietas. Fenšava parka dambis būvēts pāri Temzas upei, kas sadalīdamās divos atzarojumos, plūst cauri pilsētai. Dambja izbūve, kas izmaksājusi ap 5 milj. dolaru, veido 4 jūdzes garu ezeru un reizē novērš arī plūdus, kad upe pavasaros pārplūst. Pirmie tagadējās Londonas pilsētas vietā 17. gadu simtenī ieradušies jezuītu mūki, kam sekojuši franču ieceļotāji un pētnieki. „Franču laikam" izbeidzoties 1759. gadā apdzīvoto vietu pārņemot amerikāņu ieceļotājiem, 1838. gadā Londona izveidojās par garnizona centru, bet pilsētas tiesības ieguva 1854. gadā. Pašreiz Londonas pilsētā lēš ap 200.000 iedzīvotāju.

Stratforda ar saviem nepilniem 24.000 iedzīvotājiem ir vieta, kur katru vasaru, šogad jau 19. sezonu pēc kārtas, no tuvienes un tālienes sarodas simtiem tūkstošu Šekspīra festivāla apmeklētāju. Ar festivāla nodibināšanu 1953. gadā Stratforda kļuva par internacionālu prominenci. Mājupceļā šeit iegriezās arī mūsu autobuss. Kaut gan pilsētu, kas atrodas apmēram 100 jūdzes no Toronto uz rietumiem un 40 jūdzes no Londonas uz ziemeļiem, gadā apmeklē ap 400.000 tūristu, tā tomēr paturējusi savu mazpilsētas mieru, bez spilgti izteiktas komerciālas dzīves, tā atšķiroties no daudzām citām Ontario populārākām apmeklējuma vietām. Pilsēta ievērojama ar 175 akru lielo Kvīnsparku Evanas upes krastos, šeit redz peldam 30 cēlu gulbju, no kuŗiem daži ievesti no Holandes un Mičigenas pavalsts, ASV. Šie gulbji ir vai nu pilnīgi melni, vai melniem kakliem, bet pārējie — balti. Gulbju „klusais skaistums" savā laikā iedvesmojis arī Šekspīru viņa drāmās. Stratfordas parku sistēmai ar 1967. gadu iekļauts Konfederācijas parks, kas piekļaujas festivāla teātrim un ievērojams ar Rotmana mākslas galeriju, kuŗā atrodas vērtīgas mākslas kolekcijas, kā arī Stratfordas festivāla lugu kostīmu zīmējumi, fotografiju, rekvizītu un butaforiju izklāsts; arī daudz manekenu Šekspīra laika tērpos, kas skatāmi viņa lugās. Rotmana mākslas galerija būvēta 1883. gadā un pārbūvēta 1967. gadā. Galerijā novietota arī skulptūru un gleznu izstāde.

Katru sezonu, no maija līdz oktobrim, notiek Šekspīra lugu izrādes un citi mākslas sarīkojumi uz Stratfordas festivāla un Evana teātŗa skatuves. Tagadējā festivāla teātŗa ēka uzcelta 1956. gadā. Ar ēkas iekšpusi neizdevēs iepazīties, jo mūsu apmeklējuma laikā tur pašreiz notika mēģinājums. Atstājām Stratfordu ap pusdienas laiku, lai pēdējo maltīti ieturētu Eberfoiles (Aberfoyle) vecajās dzirnavās, pie 6. lielceļa un 401. autoceļa krustojuma. Dzirnavas ir vairāk kā 100 gadu vecas, kas paštāv kopš 1859. gada un tagad kalpo kā viesu pievilkšanas vieta, ieslavēta ar saviem „stēkiem" (Steak House) un maltītēm no pašražotiem produktiem. Senlaicīgās telpas dekorētas vecajiem lauksaimniecības darba rīkiem — kalēju plēšām, grābekļiem, izkaptīm, sprigu-liem, miesnieka cirvjiem u. t. t.

Dzirnavas uzbūvējis kāds skotu ieceļotājs, kas ar saviem auzu pārslu malumiem ieguvis pirmo godalgu pasaules izstādē 1867. gadā Parīzē. Tajā laikā dzirnavas strādājušas ar četriem akmeņiem, maļot auzu pārslas, miltus un rupjbarību (chopped grain), nodarbinot 12 — 15 strādniekus. Graudi piegādāti un samaltie milti ar zirgu transportu vesti uz Gvelfu un Hamiltonu. Lai dzirnavas, kas dzītas ar ūdensspēku, nodarbinātu 24 stundas dienā, tajās vēlāk iebūvēts tvaika katls, kas kādā straujā darbības laikā eksplodējis. Īpašnieks dzirnavas tad pārdevis, jo „nejuties drošs". Vēlāk vēl mainījušies vairāki īpašnieki. Vecās dzirnavas tagad kalpo kā viesu apstāšanās vieta, lai iebaudītu labas pusdienas un maizu vīna. Galvenajā ēdamzālē uzbūvēts milzu kamīns, kam izlietots 27 tonnas materiāla. Tajā sadeg 5 pēdas gari koka kluči, vēsajās dienās dodot siltumu un mājīgumu. Mums pasniedza viru izgrebtās koka blodiņās un „stēku" uz koka dēlīšiem, sviestu un ievārījumus — koka cibiņās. Pusdienas omulīgajās dzirnavās ieilga, kādēļ nepaspējām apskatīt plānā vēl paredzēto Bramptonas pilsētu, turpat Toronto pievārtē.

Toronto mūs atkal apņēma lielpilsētas drūzma, piesārņotais gaiss un vispārējā knada. Bet tur taču bija mūsu mājas...

V. Sidare

Tilsonburgas CKOT raidītāja informācijas nodaļas vadītājs Brains E. Kurtiss (Curtis) intervē „Latvija Amerikā" lidzstrādnieci Veru Sidari.

Etniskās preses asociācijas priekšsēdis Vladimirs Mauko „bīstamā pozē" Rotmana mākslas galerijā Stratfordā.

LŪDZU, KLAUSIETIES

raidījumu 15. GADA GĀJUMĀ Toronto Latviešu mistiņas radio BRĪDIS AR DIEVU katru svētdienu, no pl. 9 — 930 Niagaras WHLD raidītājā (viļņis 1270) Informācija: tālr. Toronto 261-4218.

## KANADAS BAZNICAS

### TORONTO

**Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, telefons 921-3327, 200 Balmoral Avenue.**

Sākot ar septembŗa mēnesi visi dievkalpojumi Sv. Jāņa draudzes baznīcā notiks katru svētdienu (izņemot 12. septembrī) plkst. 11 rītā.

5. septembrī dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

12. septembrī, plkst. 11 rītā kapu svētki latviešu kapu nodalījumā, Jorkas kapsētā piedaloties Toronto latv. ev. lut. draudžu mācītājiem. Spredikos archibīskaps A. Lūsis.

19. septembrī dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

26. septembrī, dievkalpojums. Mācītājs Māris Kirsons.

3. oktobrī plkst. 11 rītā — Plaujas svētku dievkalpojums. Archibīskaps. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

Jauniešiem, kas vēlas iesvētīties 1972. gada maijā, jāpiesakās līdz oktobŗa sākumam. Draudzes svētdienas skola atsāks mācības svētdien, 17. oktobrī.

**Mācītājs A. Cops, 38 Balaby Cr., Don Mills. Tālrunis 449-4087.**

**Sv. Andreja draudze, tel. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā Toronto 9.**

**Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739.**

**Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Avenue.**

5. septembrī plkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

12. septembrī plkst. 11 kapu svētki latviešu kapos.

19. septembrī plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Sv. Barnaba baznīcā.

### BRAMPTONĀ

26. septembrī plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā.

### HAMILTONA

**Hamiltonas latviešu ev.-lut. Krista draudze 18 Victoria Ave. S**

5. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

### MONTREALA

**Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Telefons HU 8-3224.**

**Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.**

Dievkalpojumu draudzē nebūs:

5. septembrī.

Izņemot iesvētību un kapu svētku dievkalpojumus — visi dievkalpojumi notiek igaunu ev.-lut. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

### OTAVA

**Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.**

5. septembrī dievkalpojums baznīcā plkst. 2 pēcp.

12. septembrī dievkalpojums baznīcā plkst. 2 pēcp.

19. septembrī dievkalpojums nenotiks.

26. septembrī dievkalpojums baznīcā plkst. 2 pēcp.

Tagad ir iekārtota atsevišķa ieeja Ontario Place

Kanadiešu nacionālā izstāde un Ontario Place ir panākusi vienošanos par atsevišķu biļešu pārdošanu ieejai tikai Ontario Place. Personas vai arī grupas, kuŗas vēlas apmeklēt tikai Ontario Place nav jāiet caur CNE un jāmaksā ieeja. Iekārtotās neatkarīgās piecas ieejas tieši uz Ontario Place Kanadiešu nacionālās izstādes laikā.

1. Braucot uz rietumiem pa Lakeshore Bulvāri, vai uz dienvidiem pa Strachan Av. Novietojiet jūsu automašīnu tuvumā Princes Gate esošā autonovietošanas laukumā. Ejiet Ontario Place austrumu plazas ieejā, dienvidu pusē no Lakeshore Bulvāŗa.
2. Braucot uz austrumiem pa Lakeshore Bulvāri, tad novietojiet automašīnu dienvidpusē Lakeshore Bulvāŗa auto novietošanas laukumos un ejiet Ontario Place austrumu plazas ieejā.
3. Braucot uz austrumiem pa Lakesore Bulvāri, iebrauciet pirmajā Ontario Place ieejā. Ļaujiet izkāpt jūsu pasažieriem, pēc tam novietojiet automašīnu tuvumā esošā laukumā un pievienojieties savējiem.
4. Ņemiet speciālos Ontario Place TTC autobusus kuŗā katrā pieturā sākot no (Bay-Dundas) Gray Coach stacijas, austrumos uz Albert-Yonge, dienvidos uz Yonge līdz Front ielai un rietumos uz Front ielas līdz Ontario Place. Beidzamā pietura ir uz Front un York ielām. Autobuss jūs aizvedīs tieši līdz Ontario Place austrumu plazas ieejai. Kad Jūs atstājiet Ontario Place, tad jūs atgriežaties pa šo pašu ceļu atpakaļ.
   Autobusi iet katras 20 minūtes no pl. 9.30 rītā līdz 11.30 naktī. Braukšanas maksā 50 c pieaugušiem un 25 c bērniem.
5. Braucot ar taksometri, tad tas jūs aizvedīs tieši pie Ontario Place austrumu vai rietumu ieejas. Atpakaļ braucieniem taksometri ir jūsu rīcībā pie abām ieejām.

Vai arī ejiet vispirms CNE un apskatāties plašāko izstādi beidzamajos gados. Ieejas maksa $1.50 pieaugušiem, $1.00 studentiem un 50 c bērniem. Pēc tam pārejiet vienam tiltam pāri uz Ontario Place. CNE laikā Ontario Place apmeklētājiem ir samazinātas ieejas maksas: Pieaugušiem 75 c, studentiem 50 c un bērniem 7—12. g. 25 c. (Piezīme — Jums nav jāapmeklē CNE, lai iegūtu cenu pazeminājumu ieejai Ontario Place). Vecajiem un bērniem līdz 7 g. ieeja brīva.

NEKAD NAV BIJIS TIK IZDEVĪGI APMEKLĒT ONTARIO PLACE VAI CNE

ontario place

a government of Ontario project
Hon. William Davis, Prime Minister
Hon. Allan Grossman, Minister of Trade and Development

SPECIĀLI UZ LATVIJU
PILNĪGI SAMAKSĀTI UN SAŅĒMĒJAM NEKAS NAV JĀPIEMAKSĀ
ĀTRA PIEGĀDE.
LABĀKĀ UN VĒRTĪGĀKĀ DĀVANA JŪSU PIEDERĪGAJIEM. VIŅI JŪS IKKATRU REIZI ATCERĒSIES.

IMITĀCIJAS KAŽOKU
Pasūtiniet luksus paskata, ļoti siltus, pasakainas vērtības no Minka (vienkrāsainu vai svītrainu) līdz persiešu jēra.
PILNA CENA tikai $99.00

10 GALVAS LAKATI $49.50
5 vilnas galvas lakāti ar lielām vai arī mazām puķēm turku darinājumā un 5 zīda galvas lakati dažādās krāsās.
AR GAISA PASTU $58.00

SPECIĀLA KOMBINĀCIJA AR LIELU VĒRTĪBU $149.-
3 j. kungu ziemas mēteļa drāna — 100% vilnas, 3 j. dāmu ziemas mēteļa drāna — 100% vilnas, 3,5 j. kungu uzvalka drāna — 100% vilnas, 3 j. dāmu ziemas kleitas drāna — 100% vilnas, 2 palagi (dubultizmēra), 2 spilvendrānas, 6 turku dvieļi.

SPECIAL Nr. 1 $56.00
10 mārc. tīri cūku tauki, 10 mārc. baltie kviešu milti, 10 mārc. rīsi un 10 mārc. cukurs.

DAUDZI CITI SPECIĀLSAIŅI. PIEPRASIET MŪSU JAUNĀKO CENRĀDI PAR BRĪVU.
Pasūtiniet tagad tikai caur
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, 5. stāvā New York, N. Y. 10010, tālr. 982-1530
PIEPRASIET MŪSU JAUNĀKO ILUSTRĒTO BEZMAKSAS CENRĀDI

## SARĪKOJUMU KALENDĀRS

### TORONTO

4. sept. pl. 7.00 vak. rudens sarīkojums Tālavā ar L. Auzānes-Tīcmanes uzvedumu Zarāna nedienas rež. E. Jurševska vadībā.

26. septembrī — plkst. 7 vakarā Bickford Park vidusskolas zālē Amerikas latv. teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrādes, Anšlava Eglīša „Bezkaunīgie veči" atkārtojums.

2. oktobrī — Latviešu nama 7 gadu atceres sarīkojums ar DV teātŗa priekšnesumiem un deju.

4. nov. plkst. 8.30 vak. Toronto latviešu koncertapvienība rīko Lawrence Center, Town Hall, Artura Ozoliņa klavieŗu koncertu.

20. novembrī — pl. 7 vak. Eaton auditorijā — Latvijas valstssvētku 53 gadu atcere.

### SV. KATRĪNAS

11. septembrī — plkst. 10 no rīta Makšķernieku un mednieku kluba eksternās šaušanas sacīkstes „Gun" kluba šautuvē.

11. septembrī — plkst. 8 vak. balle 101 Garnet Str. Rīko Sv. Katrīnas mednieku un makšķernieku klubs.

71. gada automašīnas par izpārdošanas cenām

Chevrolet-Chevelle — Cameo — Oldsmobile — Chevy II — Vega

*Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi*

HANS PLAUDE Tālrunis HO 6-1131

Robertson motors Ltd.

1555 DANFORTH AV., TORONTO 6.

...abu dubultķieģeļu
...na $30.900.

...U, KLAUSIETIES
...15. GADA GĀJUMĀ
...latviešu misijas radio
...DIS AR DIEVU
...svētdienu, no pl.
9 — 930
...WHLD raidītājs
(...nis 1270)
...ācija tālr. Toronto
261-4218.

...AS BAZNĪCAS
TORONTO
...aps A. Lūsis, 5 Valley... Toronto 3, Ont., tālr ... Jāņa draudze, telefons ... Balmoral Avenue.
...septembra mēnesī visi ...i Sv. Jāņa draudzes ...iks katru svētdienu ... septembrī) plkst. 11
...brī dievkalpojums. Ar... A. Lūsis.
...brī, plkst. 11 rītā ka... latviešu kapu nodalīju... kapsētā piedaloties ... ev.-lut. draudžu mā... Sprēdikos archibīskaps
...brī dievkalpojums. Ar... A. Lūsis.
...embrī, dievkalpojums. ...āris Kārsons.
... plksts 11 rītā — Plau... dievkalpojums. Archi... dievkalpojuma drau... dienā.
..., kas vēlas iesvētīties ... majā, jāpiesakās līdz ...mam. Draudzes svēt... atsāks mācības svēt... tobrī.
A. Cops, 38 Balaby Cr., Tālrunis 449-4087.
... draudze, tel. 924-1563, ... un Jarvis St. krustoju... 9.
Briedis, 44 Marilyn Cr., tel. 757-2739.
Austrumu ev.-lut. lat... dzes dievkalpojumi no... rnaba baznīcā, 361 Dan...
...brī plkst. 11 dievkalpo...
...brī plkst. 11 kapu svēt... kapos.
...brī plkst. 2 pēcp. diev... un svētdienas skola Sv. ...znīcā.

...RAMPTONA
...mbrī plkst. 1.30 pēcp. ...ms Grace United baz...

...HAMILTONA
... latviešu ev.-lut. Kris... 18 Victoria Ave. S ...brī pl. 11 dievkalpo...

...MONTREĀLA
... Voitkus, 3438 Rosedale ...ontreal 28 P. Q. Tele... 3224.
... latviešu ev.-lut. Trīs... audze Sv. Jāņa baznīcā, ... Avenue.
...ojumu draudzē nebūs: ...rī.
...iesvētību un kapu svēt... pojumus — visi dievkal... iek igauņu ev.-lut. Jāņa ...45 Marcil Ave.

OTAVA
... Lange, 864 Pleasant ...l. 733-3906, Otavas latv. ...a draudze Sv. Pētera ..., 400 Sparks ielā.
...brī dievkalpojums baz... 2 pēcp.
...embrī dievkalpojums ...kst. 2 pēcp.
...mbrī dievkalpojums ne...
...embrī dievkalpojums ...kst. 2 pēcp.

... cenām
...y II — Vega
...is HO 6-1131
... Ltd.



**Piedāvā dāvanām un pašu vajadzībām:**

# Daugavas Vanagu Grāmatnica

**Latviešu namā 491 College St., Toronto 174, tālrunis 921-7121**
Darbdienās no plkst. 12—8 vak., sestdienās S L Ē G T S

- GRĀMATAS, visjaunākos izdevumus ieskaitot
- KERAMIKU
- KOKA IZSTRĀDĀJUMUS — pūra lādes, šķīvjus, svečturus, standartiņus
- AUDUMUS — sedziņas, spilvenus, grāmatu zīmes
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMUS — atslēgu maciņus, naudas makus, albumus, viesu grāmatas, adrešu grāmatas, grāmatu zīmes
- LATVIEŠU SKAŅU PLATES
- APSVEIKUMU KARTĪTES

***Apskatiet — varbūt kas noder!***

**Mācies taisīt sev savu piegrieztni!**

**ELLEN PETERSONES MODES UN PIEGRIEŠANAS SKOLA**

*Kursi iesācējām un turpinātājām*

**Mācības sākas 1971. gada 13. septembrī.**

**Informācija un pieteikšanās:** 221-3807, 222-3845


## SĪKĀS ZIŅAS

● Rietumvācijas kanclers Vilijs Brants norādījis, ka četras lielās varas būs spējīgas rudenī vienoties par apmierinošu Berlīnes nokārtojumu. Berlīnes sarunas sāktas starp ASV, Pad. savienību, Angliju un Franciju 1970. gada martā un šogad pirmo reizi kanclers minējis laika robežu sarunām. Brants nesaredz nekādu iebildumu arī padomju ģenerālkonsulāta ierīkošanai Rietumberlīnē, piebilstot, ka tas nerādīs plaisu Rietumberlīnes statusā, kaut gan opozicijas konservātīvie apgalvoja, ka padomju konsulāta atvēršana iedragāšot Rietumberlīnes legālos pamatus. Austrumvācijas komūnistu partijas laikraksts „Neues Deutschland" citēja parlamenta sekretāra Michaela Korta vārdus, ka Austrumvācija vēlas satiksmi ar izolēto pilsētu „nokārtot vienkāršā un praktiskā veidā". Rietumberlīniešiem, kas vēlas apmeklēt savus piederīgos Austrumberlīnē vai Austrumvācijā, Korts piedāvāja sešus vienu vai divu dienu apmeklējumus gadā, vai vienu apmeklējumu, kas ilgtu 30 dienas. Austrumvācija savukārt vēlas uzskatīt Rietumberlīni kā „pilsētu ar speciālu politisku statusu".

☆

Latv. apvienības Austrālijā kultūras noz. skaņu mākslas krātuvē jau ir ap 8000 latviešu nošu un mūzikas izdevumu. Krātuvi vada E. Biezaitis, kas lūdz tautiešus visā pasaulē piesūtīt no Latvijas līdz paņemtos mūzikas materiālus, lai tie paglābtos no pazušanas un būtu pieejami arī pārējiem interesentiem. Krātuves adrese: 29 Airport Road, Brooklyn Park, S.A. 5032, Australia.


**Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz L A T V I J U vērtīgāku par naudu vai citu SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS**

**INTERTRADE EXPRESS CORP.**
**to jums teica pirmā un to saka jūsu piederīgie.**

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības. Tas ir apmēram, kā kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un iegādājušies mantas $200 vai $300 vērtībā, dažreiz pat vairāk.

PILNĪGA GARANTIJA un APDROŠINĀTS. TIKAI INTERTRADE Express Corp. **dod jums ātru pakalpojumu.** Certifikātu piegāde mājās 3 nedēļu laikā. Viens speciālais rublis maksā $2.13. NAV CITAS PIEMAKSAS. Jūs variet sūtīt kuru katru summu. PIEPRASIET MŪSU JAUNĀKO ILUSTRĒTO CENRĀDI.

**PASŪTINIET TAGAD TIKAI INTRETRADE EXPRESS CORP.**
**125 East 23rd. Street, piektā stāvā NEW YORK, N. Y. 10010, tālr. 982-1530**

**Ļoti svarīgi. — Automobiļi.** Tikai uz īsu laiku:
**Moskvitch 412 IE $2995.-**
**Zaporozhets ZAZ 966 $1895.-**
Daudzums ļoti ierobežots, tāpēc nekavējiet pasūtināt. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.

**Pieprasiet mūsu speciālo apkārtrakstu.**



# KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām. (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619.



**LATVIEŠU NAMS**
**491 College St., Toronto 174**
**izīrē telpas**
**sarīkojumiem ■ viesībām ● klāj viesību galdus ●**
**Tel. 922-2931**



**Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams**
**125 Broadview Ave., Toronto 250,**
**PIEDĀVĀ ZĀLI PIRMĀ STĀVĀ (ar gaisa dzesinātāju) DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM. PIEPRASIET TELEFONISKI —**
**465-5225**

## DAUGAVAS VANAGU KLUBS

O T R Ā S T Ā V Ā
ATVĒRTS BIEDRIEM NO PIRMDIENAS LĪDZ PIEKTDIENAI NO PL. 4 p.p. — PL. 1 NO RĪTA
SESTDIENĀS NO PL. 12 DIENĀ — PL. 1 NO RĪTA.
**Dažādi dzērieni un ēdieni par mērenām cenām.**
*Uz redzēšanos!*



**JAUNKANADIEŠI**

VĪRIEŠI UN SIEVIETES

PESTĪŠANAS ARMIJA SADARBĪBĀ AR TORONTO IZGLĪTĪBAS PĀRVALDI JUMS PIEDĀVĀ PAR BRĪVU

# Angļu valodas kursus

IESĀCĒJIEM UN PRATĒJIEM

Priekšpusdienās un pēcpusdienās
(Mātēm ar bērniem iekārtots bērnu dārzs)

**382 LIPPINCOTT STREET, TORONTO 8, Ont.**
(vienu bloku austrumos no Bloor pie Bathurst. Bloor-Bathurst apakšzemes stac.)

**Tālrunis 531-2845.**

*PIETEIKŠANĀS: 7., 8. un 9. septembrī.*



**L. LUNSKY**
**OPTIKIS**
**Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.**
**Ar iepriekšēju pieteikšanos**
**470 College St., Toronto.**



**TRANSPORTA UZŅĒMUMS**

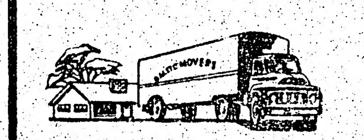

BALTIC MOVERS
tālr. 534-1403, Toronto



**BB apdrošināšana plus**
**VALD. BEBRIS**
1658 VICTORIA PARK AVE. SCARB
**TEL. 759-0266**



**Lielākais un labākais veikals Kanadā s p e c i ā l i**
**EIROPIEŠU DELIKATESĒM**
*vislabākā kvalitāte, plaša izvēle un mērenas cenas*

# tip-top MEATS
***delicatessen***

1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Don Valley Parkway)



**IGAUŅU OPTIĶIS**
**J. RATAS**
169 Danforth Ave. HO 5-6251

**ACU PĀRBAUDE. ACENU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.**



**ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.**
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO

**RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA**
**APBEDĪŠANAS CEREMONIJU**
**IZKĀRTOŠANA**



**Paziņojums**

**PAR ATKRITUMU NOVĀKŠANU TORONTO PILSĒTĀ**

**Tā kā pirmdiena, 6. septembris ir svinamdiena, šai dienā atkritumus neaizvāks.**

**Pirmdienas aizvākšanu izdarīs otrdienā un otrdienas — trešdienā.**

*H. F. ATYEO,*
*P. Eng. ielu komisārs*



**1971. GADA VASARAS MŪZIKAS FESTIVĀLS**

**Toronto pilsētas padome, parku un atpūtas departaments sadarbībā ar Toronto mūziķu apvienību, ar skaņu plašu rūpniecības uzņēmumu un Toronto Daily Star fondu atbalstu priecājas paziņot sekojošās programmas:**

SVĒTDIEN, 5. SEPTEMBRĪ

2.30 pēcp. High Park — Kanadas karaliskā leģiona 344. nodaļas kapella ar Cathy McBain piedalīšanos

2.30 pēcp. Kew Gardens — 48. Kalniešu militārā kapella un 48. Kanadiešu dūdu un bungu kapella

5.30 pēcp. High Park — Ronnie Padget ērģeļu koncerts



**Kas? Kur? Ko? Toronto**

**STIKUTS** REALTOR
1851 Lawrence Ave. E., Scarboro
Alfreds Stikuts, FRI, tālr. 752-1770
1363 Wilson Ave., Downsview, Ontario
Vad. Lita Stikuts, tālr. 248-0101

**UZMANĪBA NEKAD NEKAITĒ!**
Iegriežaties šajā vietā — Daina Apeņa autodarbnīcā un bencina pildītavā —

# Dan's Esso Service
**66 Bayview Ave. South, Richmond Hill, Ontario. Tālrunis 884-5641**

un ļaujiet pārbaudīt savu mašīnu (riepas, radiātoru, bremzes u. c.), kā arī papildināt savu degvielu krājumus. Sevišķi tas nepieciešams jau iepriekš, ja kāds iegādājas lietotu mašīnu un tāda pārbaude ir obligāta arī jaunu licenzi saņemot. Jūs te vienmēr labi, ātri un laipni apkalpos.



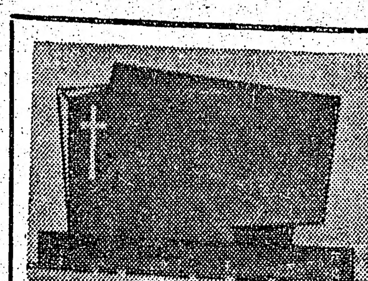

**PIEMINEKĻI**
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto 7
(Starp Eglinton un Davisville)
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets



**A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.**
Nekustami īpašumi, apdrošināšana, obligācijas un notārs
316 Harbord Street, Toronto, Ont. 534-8447



**DAŽĀDU ZIEDU** dabīgs nepasterizēts **MEDUS**
Ziedputekšņi (Pollen). Perupieniņš (Royal Jelly) no ĒRGĻU LIGZDAS dravām, 30 Dewson Street, Toronto 173. Tālr. 534-0563

**Fotografiski darbi ar izcilu kvalitāti!**

*Pieprasiet informāciju*
***tel. 863-1166***
*par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājuma nodošanai.*

**Benjamiņa filmu laboratorija**



**PAVASARA** LE 1-7353
***delikatešu veikals un konditoreja***
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS



**Turner & Porter**
**APBEDĪŠANAS BIROJS**
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
**LE3-7954**
York Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās būra mājās



**A. Kristapsona** gaļas un gaļas izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152



**SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.**

Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televīzijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.

*Ātra apkalpe ● Slēgts trešdienās ● Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9—5 pēcp.*

**BALTIC EXPORTING Co.**
**480 Roncesvalles Ave.,**
**Ont. tālr. LE 1-3098**



**A. EGLĪTIS — TV RENTAL**
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. **LE 7-1401**



**EXPRESS T.V. SERVICE**
HI-FI un TV DARBNĪCA, tālr. 769-6732
no plkst. 9 — pl. 9 vak.



**BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS**
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
**Tel.: HO 5-9905.** ***Ausma Miķelsons***



**VALUPE**
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Z e l t k a l e s
**Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS**
VEIKALA UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W. Toronto 4 Ont., tālr. 533-2837.
Zvanīt 382-4269, AREA CODE 613.



# NOTĀRS
**OSKARS PERRO**
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto



**AUSTRA ŠMITS**
**DĀMU FRIZIERSALONS**
737 Bloor St. W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

*Pērciet 1972. gada automašīnas ar 100%, 12 mēnešu, vai 12,000 jūdžu garantiju. (Vienīgā Forda pārstāvniecība, kas piedāvā šādu beziņēmuma garantiju) 1971. gada demonstrētās automšīnas — Ford Galexie, Mustang, Torino, Maverick un Pinto par pazeminātām cenām.*

**NORTHTOWN FORD SALES**

(Otra lielākā Forda pārstāvniecība Kanadā)

**5444 Yonge Str., Willowdale,**
**tāl. 221-9381, ext. 29**
***Latviešu pārstāvis Jānis Lāma***
Piedāvājam lietotas un arī smagās automašīnas.

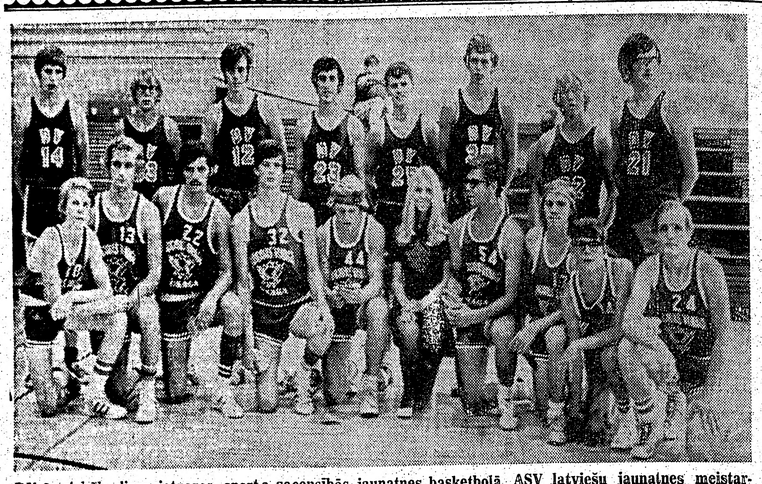

DV 2. globālo dienu ietvaros, sporta sacensībās jaunatnes basketbolā, ASV latviešu jaunatnes meistarvienība — Čikagas DV sporta klub a vienība pieveica Kanadas latv. jaunatnes sastādito vienību ar 81:49 (36:20) punktiem. Spēle bija strauja, interesantām kombinācijām bagāta. Uzņēmumā abas vienības pēc spēles. Priekšā — čikagie ši, no kreisās A. Tolks, A. Brende, K. Ludeks, J. Ludeks (kapteinis), V. Vitols, Toronto latv. sporta klu ba „karaliene" K. Sališa, A. Baum anis, J. Rupeiks, J. Baumanis un P. Dumpis. Aizmugurē Toronto vie niba, no kreisās A. Taube, J. Lūsis, I. Kopštāls, A. Ezers, A. Ozoliņš, U. Siksna, A. Ansons un V. Pālens.
Foto: J. Liģers

# Parakstīts līgums par Berlīni

PADOMJU VARAS SIMBOLS — BERLĪNES VALNIS TOMĒR PALIKS

Pad. savienība un Francija 23. augustā parakstīja līgumu par Berlīni.

Kopš tās dienas, kad maršals Žukovs ar padomju armiju iesoļoja agrākās Vācijas galvaspilsētā 1945. gada maijā, ar ko faktiski izbeidzās Otrais pasaules karš, Berlīne vienmēr bijusi arēna 3. pasaules kara mēģinājumam. Pad. savienība ar saviem satelītiem nemitīgi mēģinājusi pakļaut Rietumberlīni komūnismam. Rietumvaras 1954. gadā paskaidroja, ka kvalificēs katru uzbrukumu Rietumberlīnei kā vērstu militāru akciju pret viņu spēkiem. Ar 23. augusta vienošanos par Berlīnes nokārtojumu starp 3 rietumvarām un Pad. savienību, beidzot ir atzīts princips, ka neviens nemēģinās Berlīnes jautājumu nokārtot ar militāru varu, pat ja galīgais nokārtojums nebūtu sasniedzams vēl ilgus gadus.

Uzskata, ka neviens līgums pēc kara, izņemot atomieroču neproliferācijas līgumu, kas parakstīts starp Rietumiem un Austrumiem, nav bijis tik svarīgs, kā jaunais Berlīnes pakts, kas pavērs ceļu Austrumu - Rietumu stratēģisko ieroču ierobežošanas paktam un savstarpējai karaspēka samazināšanai Eiropā.

Berlīne administrātīvi sadalīta kopš 1948. gada un izolēta ar komūnistu 1961. gadā uzcelto vaini, kļuva par vienīgo cietoksni vēsturē, kas nav celts tiešai aizsardzībai pret ienaidnieku. Līgumā nav paredzēta Berlīnes valņa nojaukšana, kas uzbūvēts, lai aizturētu austrumvāciešu bēgšanu uz rietumiem. Līgums arī neatceļ pārdrošnieku nošaušanu, kas uzdrošināsies arī turpmāk pārkāpt valni. Līdz šim pie valņa nogalināti vismaz 65 pārbēdzēji. Līgumā ir paredzēti 4 lielo valstu pirmie plašie Berlīnes statusi, kas atvietos četru lielvaru protokolus, parakstītus 1944. gadā Londonā un Parīzē par agrākās hitleriskās Vācijas galvaspilsētas pārvaldīšanu, kas toreiz vēl bija jāiekaro. Līguma tekstā ietverta speciāli stingra definīcija, kā regulēt satiksmes līnijas cauri Austrumvācijas territorijai uz Rietumberlīni. Pirmoreiz Pad. savienība paziņoja kopēju atbildību ar rietumvārām par satiksmi. Tagadējais pakts atsauc 1955. gada vienošanos, ar kuru Pad. savienība satiksmes kontroli nodeva Austrumvācijas ziņā, kas kontrolēja visus ceļus uz Berlīni. Sagaida, ka jaunā līguma ietekmē nebūs vairs satiksmes traucējumu ar Berlīni, kas iesākās ar tās blokādi 1948. gadā, kad visa apgāde Rietumberlīnei bija jāpiegādā gaisa ceļā. Zināma blokāde turpinājās visu laiku.

Četri lielie vienojušies, ka rietumberlīnieši varēs apmeklēt savus piederīgos Austrumberlīnē un Austrumvācijā. Par vissvarīgāko uzskata to, ka būs pārstāvēta Rietumvācijas politiskā klātiene Rietumberlīnē. Bonnas politiķi un valdības pārstāvji varēs apmeklēt izolēto pilsētu un vadīt sēdes. Rietumberlīnē uzturēsies arī vācu federālās iestādes ar 20.000 darbiniekiem. Pad. savienībai savukārt būs atļauts nodibināt savu konsulātu Rietumberlīnē ar 30 darbiniekiem, akreditētus pie 3 rietumu komandantiem. Krievu laikrakstu pārstāvjiem un informācijas dienesta darbiniekiem būs atļauts pastāvīgi uzturēties Berlīnes rietumu sektoros.

ASV sūtnis Rass (Rush) bija iepriecināts par sarunu rezultātiem, tāpat abi pārējie sūtņi — Anglijas un Francijas. Pilnu līguma tekstu publicēs pēc tam, kad paktu būs ratificējušas visas četras lielvalstis. Paredz, ka Berlīnes līgumam sekos drīza Eiropas drošības konference, kuŗai Berlīnes jautājumu uzskatīja par galveno šķēršli.

Cik jau tagad zināms no līguma satura, kuŗu Rietumi uzskata par lielu sasniegumu, liekas, ka atkal ieguvēji būs krievi, kuriem būs atļauts dziļāk iespiesties Rietumberlīnē, kamēr Berlīnes valnis, kam nule nosvinēja desmit gadu „jubileju", joprojām turēsies tikpat stingri kā līdz šim...

## BERLĪNES VALNIM DESMIT GADU

Austrumvācija 13. augustā rīkoja plašu parādi, atzīmējot Berlīnes valņa izbūves desmit gadu atceri. Rietumu sabiedrotie protestēja, ka ar tā izveidošanu, sadalot pilsētu divās daļās, ir pārkāpts pilsētas demilitarizētās zonas statuss. Rietumberlīnes 300 labā spārna demonstranti devās lāpu gājienā pie valņa, kur nosodīja komūnistu vadību Austrumberlīnē, nesot valsts karogu un plakatu ar 65 nogalināto personu vārdiem, kas zaudējuši dzīvību pie Berlīnes valņa.

Austrumberlīnes svinību parādē, kuŗu pieņēma Erichs Honekers, kas partijas vadībā atvietoja Valteru Ulbrichtu, tribīnei gagām aizsoļoja noguružie Austrumvācijas rūpnīcu strādnieki. Honekeram blakus stāvēja padomju sūtnis Austrumvācijā Abrasimovs, galvenais krievu sarunvedis četru lielo sarunās par Berlīnes nākotni. Parādes pieņemšanā nebija redzams Ulbrichts, kas Berlīnes valņa izbūvi iesāka 1961. gada 13. augustā un Vilijs Stofs, kas bija atbildīgs par iekšējo drošību valņa izbūves laikā. Ulbrichts nav publiski redzēts kopš Austrumvācijas komūnistu kongresa.

Parāde notika „Unter den Linden", kur bija uzcelta tribīne ar saukli: „Desmit gadu pretfašistu aizsardzības valnis —desmit gadu miera un sociālisma aizsardzībai".

Pavisam no Austrumvācijas desmit gados laimējies izkļūt, pārvarot visus aizsardzības sprostus, 30.000 cilvēkiem, to vidū arī vairāk kā 500 komūnistiskās „tautas armijas" virsniekiem un kareivjiem.

## ATSAUKTI MANEVRI

Pad. savienība atcēlusi plānotos lielākos militāros manevrus Rumānijas robežu tuvumā, kas bija domāti kā brīdinājums neatkarīgi noskaņotai Rumānijai, kuŗa paliek draudzīga Ķīnai, par spīti Maskavas-Pekingas naidam.

Rumānijas politika ir pret militāriem manevriem Balkānos. Pēc 1968. gada invāzijas Čechoslovakijā, Rumānija aizliedza ārzemju karaspēkam pāriet savas valsts robežas. Robežas pārejas jautājums pacēlās tāpēc, ka Rumānija ģeografiski atrodas starp Bulgāriju un Pad. savienību. Manevros būtu iejauktas 3 padomju un 2 bulgāru divizijas. Tie bija paredzēti jau 1. augustā, bet vēlāk bija norādīts 15. augusts, līdz beidzot bija noteiktas ziņas, ka manevri vispār nenotiks. Rumānijas avoti noliedza, ka viņiem būtu kāda oficiāla informācija par armijas vingrinājumiem.

Rumāņu laikraksts „Scinteia" pirmajā lappusē bija ievietojis īsu paziņojumu par Pad. savienības vicepremjēra Michaila Lasečko apmeklējumu prezidenta Nikolaja Čaušesku kalna mājā Transilvānijas Alpos. Pēc Rumānijas ziņu aģentūras „Agerpress" apzīmējuma sarunas bijušas „sirsnīgas un biedriskas". „Agerpress" ziņās sarunu tonis uzrāda uzlabojumu, salīdzinājumā ar iepriekšējo satikšanos starp Čaušesku un padomju sūtni Bukarestā, Drozdenko, kad viņu sarunas apzīmēja tikai par „biedriskām". Sakarsētajām attieksmēm starp Bukarestu un Maskavu pamatā bija Rumānijas neatkarīgā nostāja iepretī COMECON, kas ir padomju bloka saimnieciskā organizācija un rumāņu nostāja iepretī Ķīnai, kas radīja lielāku un augošu nepatiku Maskavai. Rumānija pastāv par neiejaukšanās principu, suverēnitāti un vienlīdzīgām tiesībām, ka katra valsts var izveidot savus tirdzniecīskos pamatus līdz augstākai pakāpei. Rumānija atteica saimniecisko integrāciju ar COMECON.

Kopš ASV prezidents Niksons paziņoja savu nodomu apmeklēt Pekingu, Pad. savienībai ir aizdomas, ka Čaušesku ir spēlējis galveno lomu prezidenta Niksona apmeklējuma izkārtošanā. Ķīna ir krievu ideoloģiskā ienaidniece. Pad. savienība apsūdz sarkano Ķīnu, ka tā meklē sašķelt Eiropu un izdarīt apvērsumu Balkānos.

## Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā

Ziemeļamerikas baltiesu meistarsacīkstes vieglatlētikā risinājas Toronto. Sacīkšu vadība bijā igauņu ziņā. Kaut arī sacīkstes bija izziņotas ar nokavēšanos, dalībnieku skaits bija apmierinošs. Latviešu reprezentēja 17 sportisti un sportistes, lietuviešus 23, bet pašus sacīkšu rīkotājus pārstāvēja tikai 10 dalībnieku.

Latviešu sportisti guva labus panākumus, kaut arī iztrūka vairāku „dūžu', kā senioru, tā arī junioru grupā. Viriešu grupā latvieši ieguva 6 pirmās, 5 otrās un 2 trešās vietas; lietuvieši — 5 pirmās, 5 otrās un 2 trešās vietas, bet igauņi — 3 pirmās un 4 otrās vietas. Jaunatnes vecuma grupā latvieši zcinija 6 pirmās, 4 otrās un 1 trešo vietu; lietuvieši — 5 pirmās, 2 otrās un 5 trešās vietas, bet igauņi — 5 otrās un 5 trešās vietas. Sieviešu grupā latvietes ieguva 3 pirmās, 2 otrās un 3 trešās vietas; lietuvietes — 8 pirmās, 6 otrās un 5 trešās vietas, bet igaunietes — 3 otrās un 3 trešās vietas.

Jaunatnes grupā lieliskus panākumus guva talantīgais Jānis Birznieks, atkārtojot 100 m. rekordu — 11,2 sek un labojot savus paša rekordus 200 metros; laiks 22,9 sek., 400 metros — 51,9 sek. (vecie rekordi 23,8 un 53,3). J. Birznieks ieguva arī pirmo vietu tāllēkšanā ar otru lēcienu — 6,42 m (vairāk nelēca, taupoties skrējieniem), rezultāts labāks nekā senioriem. Labi veicās arī Edgaram Jaunzariņam, kas galvenokārt pazīstams kā talantīgs basketbolists. Edgars uzvarēja jaunatnes grupā trīssoļlēkšanā ar jauna rekorda atzīmi — 12,78 m (vecais rekords — 11,70 m augstlēkšanā — 1,70 m. atkārtots rekords). Iztrūkstot rekordistam P. Tomasam, šķēpa mešanā uzvarēja lietuvietis Stampuzis ar 47,54, atstājot otrā vietā Jaunzariņu ar 44,38 m. Sieviešu grupā labākos panākumus guva Kaija Ceļdoma, uzvarot augstlēkšanā ar 1,45 m augstumu un tāllēkšanā ar 4,81 m.

Sacīkstes ritēja pārāk kūtri un šo iemeslu dēļ nebija vairs iespējams noturēt viriešu 4x100 metru stafetes skrējienu, kuŗā latviešiem bija labas izredzes uzvarēt.

Senioru grupā latviešus jauki pārstāvēja Ivars Zvaigznite un Juris Zivtiņa. Sacīkšu rezultāti: viriešu 100 m skrējiens — 1. E. Aleksejunas — 11,4 sek., 2. J. Zivtiņa — 11, 7, 3. Liģis Ziemelis — 12,0. 100 m skrējiens jaunatnei: 1. Jānis Birznieks — 11,2 sek., 2. v. V. Saimininkas (liet.) — 11,8, 3. J.Luubert (igaunis) — 11,9. 100 m skrējiens sievietēm: 1. K. Vaivūda (liet.) — 13,6 sek., 2. E. Giedraite (liet.) — 13,7 un 3. R. Komentanta (igaun.) — 1,40. Šajā skrējienā latviete M. Ceipa uzrādīja laiku 15,0 un S. Ozols 15,6 sek. 200 m skrējienā viriešiem: E. Aleksejunas — 23,5 sek., 2. Uģis Ziemelis — 24,8 un 3. R. Silbojoris (liet.) — 25,3. 200 m jaunatnei: J. Birznieks — 22,9 se., J. Luubert — 24,5 3. R. Sabalijauskas (liet.) — 24,8. 200 m. sievietēm: lietuviete E. Giedraite — 29,0 sek., 2. R. Komentant — 29,0, 3. D. Miškins — 31,7. 400 m skrējiens viriešiem: lietuvietis J. Kenton — 51,4 sek., 2. R. Silbatoris (liet.) — 58,8. 400 m jaunatnei J. Birznieks — 51,9, 2. R. Sabalauskas — 55,9, 3. P. Tidus (igaun.) — 56,6, 4. Egils Kļaviņš — 58,3. 400 m sievietēm: lietuviete K. Vaivūda — 1:08,1, 2. D. Marcinkevičius — 1:09,7, 3. latviete K. Ceļdoma — 1:09,8. 800 m viriešiem: J. Kenton — 1:58,0, 2. Gatis Roze — 1:59,7, 3. Andris Kļaviņš — 2:14,6. 800 m. jaunatnei: A. Kļaviņš — 2:14,6, 2. P. Tidus — 2:17,0. 800 m sievietēm: J. Banionis (liet.) — 2:49,4, 2. R. Snieckus (liet.) 3:12.4, 3. lietuviete K. Rociunas — 3:49.4 110 m barjēras viriešiem: A. Kusma (ig.) — 15,2, 2. V. Kontin — 17,4. 100 m barjēras sievietēm: K. Vaivūda — 17.9, 2. E. Giedraite — 18.1 un 3. R. Komendant — 19.8.

3000 m skrējiens viriešiem: lietuvietis L. Reuis — 11:03.4, otrais igaunis P. Sars 11:16.4. 1500 m jaunatnei: Andris Kļaviņš — 4:41.4, otrais P. Tidus — 5:09.0. 4x100 stafetē jaunatnei lietuvieši ar laiku 48,1, otrā vietā latvieši — 48,3. Skrēja Jaunzariņš, Niedra, Kļaviņš un Birznieks. Trešā vietā igauņu vienība ar laiku 48.3.

4x100 stafetē sievietēm: lietuvietes — 54.2, 2. vietā igaunietes — 56,2, trešā latvietes — Ceļdoma, Ozola, Kalna un Ceipa — 58,3, ceturtā vietā lietuviešu otrā vieta papildināta ar latvieti Auzenbachu — 58.8 un piektā vietā lietuviešu trešā vieniba — 67.0. Diskā viriešiem uzvarēja Ivars Zvaigznite — 46.28 m, 2. K. Giedraitis — 26.92 m. Diskā jaunatnei: 1. Stempuzis — 39,20 m, 2. T. Pass (ig.) — 30,39, 3. K. Giedraitis — 30.24. Diskā sievietēm uzvarēja J. Staskunas (liet.) — 30,04 m, 2. Kr. Jankute (liet.) — 28.84, 3. latviete M. Auzenbacha — 22,48 m atstājot aiz sevis vēl 3 lietuvietes. Lodē viriešiem I. Zvaigznite — 14,10 m., 2. S. Stampuzis — 13.42 m. Lodē jaunatnei: S. Stampuzis — 15.16 m, 2. A. Viname (ig.) — 10,64, 3. G. Giedraitis (liet.) — 10,48 m.Lodē sievietēm: J. Staskuras — 9.64 m, 2. latviete M. Ceipa — 8.74 m, 3. K. Tankute (liet.) — 8.57. Šķēpā viriešiem: I. Zvaigznite — 59,50 m, 2. S. Stampuzis — 74.51.3. Giedraitis — 41,36. Šķēpā jaunatnei: S. Stampuzis — 47,54 m, 2. E. Jaunzariņš — 44.38, 3. Giedraitis — 41.36. Šķēpā sievietēm: latviete Auzenbacha — 31,26 m, 2. K. Ceļ- 25.53. Tāllēkšanā viriešiem: igaunis A. Kusma — 6.24 m, otrais I. Zvaigznite — 6.16 m Tāllēkšanā jaunatnei J. Birznieks — 6.24 , 2. M. Hess — 5,67, 3. T. Pass — 5,17. Tāllēkšanā sievietēm K. Ceļdoma — 4,81 m, 2. E. doma — 27,89, 3. Jankute — Giedraite — 4,80, 3. H. Kaur (ig.) — 4,50. Latvietes Ceipa un Ozola palika 4. un 5. vietā ar 4,31 un 4,30 m, bet D. Kalna — 9. vietā ar 4,13 m.

Trissoļlēkšanā viriešiem uzvarēja igaunis A. Kusma — 13,47 m, 2. R. Silbojoras — 10,23. Trīssoļlēkšanā jaunatnei: E. Jaunzariņš — 12,78 m, 2. latvietis E. Kļaviņš — 11,84, 3. M. Hess (ig.) — 11,82, 4. T. Oass — 11,80, 5. latvietis A. Niedra — 11,57, 6. igaunis T. Ilves — 11,52 un 7. latvietis J. Bruņiņš — 10,54. Augstlēkšanā viriešiem J. Zivtiņa — 1,70 m, 2. E. Kļaviņš — 1,65. Augstlēkšanā jaunatnei: E. Iivess 1,60 m. Augstlēkšanā sievietēm: K. Ceļdoma — 1,45 m, 2. K. Heinar (ig.) — 1.42, 3. M. Ceips — 1.20 m.

Sacīkšu rīts atnāca biezā migla, bet vēlāk migla pazuda un laiks bija jauks! Skatītāju tikpat kā nebija, izņemot tos, kas bija jaļa palīdzējuši ierasties ASV sportistiem. Kā parasti, no Klīvlendas bija ieradies A. Bielskus, Baltiešu federācijas pašreizējais vadītājs ar sportistiem no ASV.

Ž. Z.

## SIKAS ZIŅAS

● ASV pirmo kaŗaspēka vienību pēdējie kaŗapulki, kas pieda lījās Vietnamas kaŗā pirms pieciem gadiem, atkāpjas no kaŗa lauka un sagatavojas ceļam uz mājām. Līdz 1969. gada vidum kopējais amerikāņu kaŗavīru skaits Vietnamā bija 534.000. Pašlaik pēc ASV komandantūras ziņām Dienvidvietnamā atrodas 217.360 kaŗavīru. Līdz ar pēdējās 173. gaisa spēku brigādes izvākšanos Dienvidvietnamas 2. militārā apgabalā nepaliks nevienas kājnieku kaujas vienības. Dienvidvietnamas frontē, izņemot apšaudīšanos ziemeļos, valda klusums. Prezidents Vantjū uzskata, ka klusums frontē turpināsies vismaz līdz prezidenta vēlēšanām 3. oktobrī. Prezidents neparedz nekādas militāras akcijas, jo ziemeļvietnamieši nogaidīs ASV prezidenta Niksona apmeklējumu Pekingā. Ķīna ir brīdinājusi ASV atstāt Indoķīnu, lai abas valstis varētu kļūt draudzīgas. Vantjū ir pārliecināts par uzvaru nākamās vēlēšanās un tic, ka iegūs 55 proc. balsu pret savu vienīgo oponentu ģenerāli Dongvanminu. Dienvidvietnamas augstākā tiesa noraidījusi vicepremjera Kaoki lūgumu kandidēt prezidenta vēlēšanās. Vantjū ievēlēja 1967. gadā. Viņš nedomā mainīt savu 4 „nē" vēlēšanu pamatplatformu: nekādas territoriālas koncesijas komūnistiem, nekādu koalīciju, nekādu neitralizāciju un nekādu atklātu komūnistu darbību Dienvidvietnamā.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA
VAŠINGTONAS ANSAMBLIS

Anšlava Eglīša komēdija

**Bezkaunigie večī**

IZRĀDĒ PIEDALĀS: *Hilda Prince, Valda Lindberga, Maija Lele, Osvalds Uršteins, Rūdolfs Mucenieks, Kārlis Ģērmanis, Vilnis Baumanis, Ārijs Dubinskis, Kārlis Ķuzulis.*

*Režisors: Osvalds URŠTEINS*
*Dekorātors: Evalds DAJEVSKIS*

VIESIZRĀDE:

**TORONTO**

**Svētdien, 26. septembrī, pl. 7 vak.**

**Bickford Park High School, 777 Bloor St. W.**

Ieejas kartes $5, $4, $3, skolēniem un pensionāriem puscenas, iepriekšpārdošanā DV grāmatnīcā, Latviešu namā, 491 College ielā, tālr. 921-7121, no pl. 12 — 8 vakarā, pēc 15. septembŗa arī sestdienās no pl. 9 — 1 p.p., izrādes dienā — stundu pirms izrādes sākuma pie ieejas.

**BRĪVA ISTABA, UZTURS UN**
**ATALGOJUMS**
**PAR 3 G. V. BĒRNA**
**PIESKATĪŠANU.**
**Lūdzu zvaniet, Toronto**
**(416) 449-5926**
**pēc plkst. 6 vak., vai**
**(416) 466-7929 katrā laikā.**

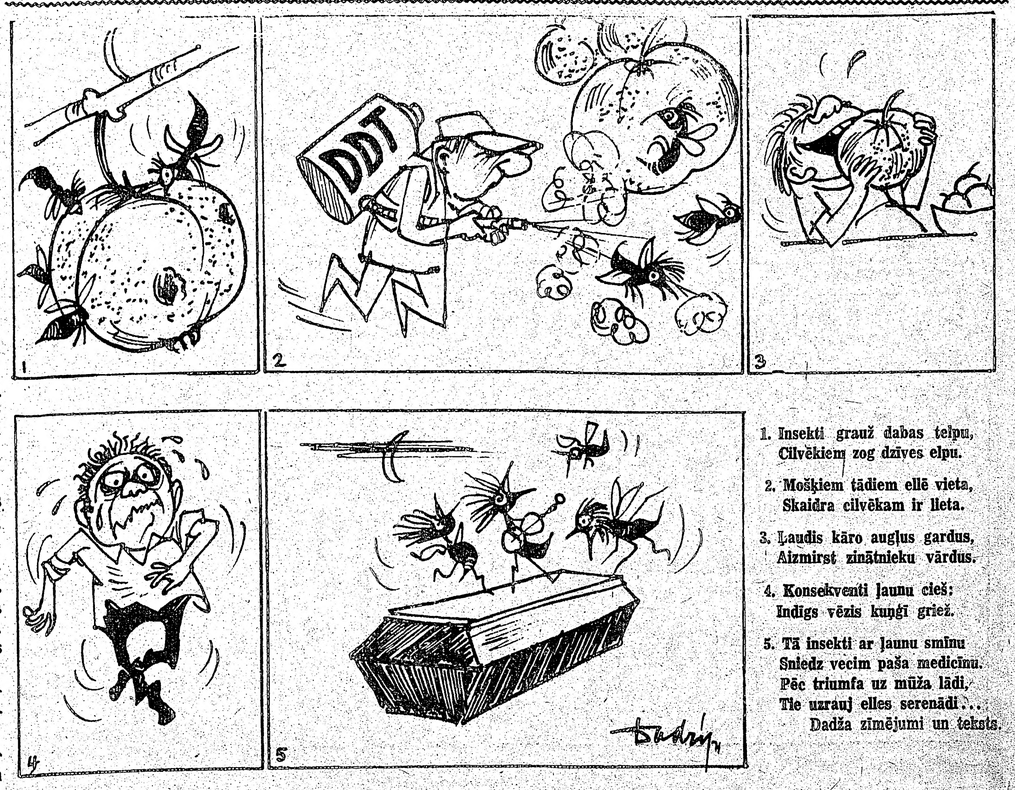


1. Insekti grauž dabas telpu,
Cilvēkiem zog dzīves elpu.

2. Moškiem tādiem ellē vieta,
Skaidra cilvēkam ir lieta.

3. Laudis kāro augļus gardus,
Aizmirst zinātnieku vārdus.

4. Konsekvenči jaunu cieš:
Indigs vēzis kuņģi griež.

5. Tā insekti ar jaunu smīnu
Sniedz vecim paša medicīnu.
Pēc triumfa uz mūža lādi,
Tie uzrauj elles serenādi...
Dadža zīmējumi un teksts.